

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

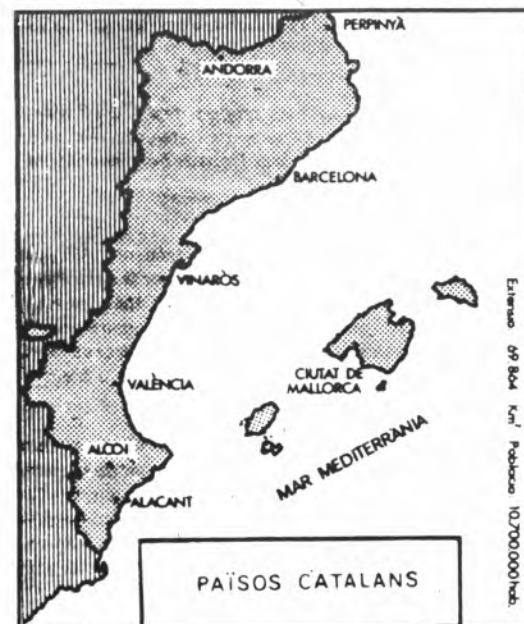

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 291

15 DE MAIG DE 1994

PREU: 200 PTS

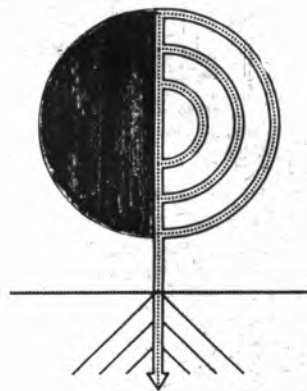
Partit de Participació Popular

Aquests dies ha nascut al terme de Calvià, liderat pel conegut polític Joan Lluís Gamundí i Seguí, un partit polític de centre-dreta nacionalista que es diu PPP, Partit de Participació Popular.

Aquest partit ha nascut davant la necessitat de trobar solucions als múltiples problemes dels ciutadans del municipi més conflictiu, i abans el més ric, de la Mediterrània occidental; ara endeutat fins a les orelles pel mal govern del PSOE i la pèssima oposició del PP des de fa més de deu anys.

Partit de Participació Popular

P.P.P.

Anagrama del nou partit calviàner.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de la Ciutat Antiga. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

Els calviàners estan que bufen i ja no poden més: els impostos no poden ésser més alts, un apartament de tipus mitjà fàcilment passa de les cent mil pessetes de contribució i un xalet sense piscina pot arribar a les dues-centes (aquesta regla, com totes les regles, té una excepció, i aquesta és les cases de la possessió de Santa Ponça que només paguen unes trenta-set mil pessetes, tenint en compte que el seu valor real, pel cap prim, és de més de mil milions de pessetes i el seu valor cadastral és d'uns sis milions de pessetes, cal dir que en Miquel Nigorra, president del Crèdit Balear, fa uns anys se les va autovendre per devuit milions).

Tornant al que dèiem, els calviàners estan empiats amb el govern municipal perquè els fan beure aigua salada, que els animals es neguen a beure i les plantes moren si en són regades. Les obres espectaculars i milionàries són la dèria dels darrers consistoris socialistes. També es queixen, els calviàners, de la persecució *multadora* dels municipals amb instruccions de recaptar molts de doblers.

Per això i moltes més coses, un col·lectiu de cent seixanta-quatre persones, preocupades per aquesta situació, varen encomanar a cinc militants del PP, quatre d'independents i dos de l'antiga Unió Calviànera que cercassin un líder per formar un partit polític capaç d'acabar amb aquesta situació. Aquest grup va fer un sondeig dins el terme de Calvià i varen arribar a la conclusió que la persona adequada i amb més carisma era el senyor Gamundí, el qual s'ho va rumiar uns dies, passats els quals va accedir a la proposta posant condicions. Les principals són: que sia un partit de participació popular, un partit de convergència entre persones de distinta significació política, lliurades al bé comú, que prevalessi per damunt dels interessos particulars i, sobretot, va exigir poder fer i desfer, sense donar compte al grup promotor, per aconseguir fer un partit transversal amb un objectiu clar: la batalla de Calvià.

El nom d'aquest partit serà Partit de Participació Popular, és a dir, un partit popular amb vertadera participació dels militants.

L'anagrama és un arbre amb unes rels profundes, per poder ésser un partit de cada dia més gran (com diu el senyor Gamundí, si es demostra que aquest partit funciona, aniran als altres pobles per poder, d'aquí a cinc anys, donar la batalla final a les eleccions autonòmiques). A la part de les branques, aquestes formen les tres pes i a l'esquerra un fons blau de la nostra mar Mediterrània.

Joan Lluís Gamundí i Seguí,
president del PPP,
el nou partit
d'àmbit calviàner.

ÉS MOLT SENZILL!

Telefonau al
26 50 05 i vos
enviarem **L'ESTEL**
cada 15 dies

Xafarderies

Oscar Aparició, company de l'assassí i fill de la víctima Nicolás Aparició.

Llengua i país

"La instrucción gramatical irá desterrando el vos lentamente en las clases educadas; ya lo ha conseguido en alguno de los países de más cultura: en Chile hoy se halla relegado al pueblo, usando las personas cultas el tú". (Enciclopedia Universal Ilustrada ESPASA-CALPE, 1923, mot "España"). Llavors n'hi ha que diuen (El Dia del Mundo, 23-IV-1994) que "La Real Academia de la Lengua no intenta suprimir modismos i modalidades de les països hispanoamericans". L'espanyol, *lengua común*, tot ho fa bé. Fins i tot quan s'imposa a terres sotmeses *manu militari*; el català, caramull de *lenguas hermanas*, tot ho fa malament. Per molt que només cerqui la mateixa unitat acadèmica que té l'espanyol. Per molt que el vulguem utilitzar amb normalitat a les seves terres històriques.

El projecte nacionalista d'una Mallorca digna, amb les seves pròpies lleis... i amb la seva pròpia Hisenda, alliberada fiscalment, que volem construir paral·lelament amb uns Països Catalans integrats a Europa, ve a ésser, segons algú, una *anchluss*, una invasió, una barbaritat.

Però, en canvi, no ho és cap *anchluss*, la invasió militar de la qual fórem víctimes amb la guerra de Successió. A segons qui, per ésser bons al·lots hem de fer els ulls grossos davant de la Mallorca fiscalment espoliada d'avui i sotmesa pel Decret de Nova Planta, de fet encara vigent, per molt que suposàs (facem de no veure-ho!) la destrucció política i administrativa de la Mallorca sobirana i la prohibició a nivell oficial de l'única llengua tradicional nostra. Res de tot això no ens va fer mal, segons un determinat personatge. Fins i tot ens va ésser bo: representà més que res, "la modernidad frente a unas estructuras arcaicas". (El Dia del Mundo, 25-IV-1993).

Hi ha fal·làcies argumentals que fan riure, de tragicòmiques que resulten. No hi ha millor resposta que suggerir la seva simple relectura. Per cert, quants articles escrits per qui ben segur es dona per al·ludit i en la nostra llengua hi deu haver que avalin a l'hora d'acusar ningú de "mandar el mallorquí a la cocina"?
Antoni Martiàñez

- Les xafarderies d'aquests dies devers s'Arenal de Mallorca han estat monogràfiques. Tothom parla del doble assassinat que ha tingut lloc aquests dies passats; un, davant la porta d'un garatge del carrer Rafel Ramis Tugores, i l'altre, a l'edifici de "la Caixa" de l'avinguda Nacional, de s'Arenal.

- El presumpte i segur assassí, un al·lot de 17 anys, consumidor d'heroïna, introvertit i esburbat permor de dos accidents de moto això diuen—, passava amb el cap baix i no saludava a la gent, segons diuen els seus veïns de l'edifici assenyalat amb el número 16 del carrer Bartomeu Calafell. Aquest edifici fou construït ara fa uns trenta-cinc anys per l'hotelier Bernat Ribes, amb un crèdit que va aconseguir de la Caixa Postal; després va anant venent pisos i ara suposam que només és propietari dels baixos, on durant uns quants anys hi va estar situada la Prefectura de Correus i ara està llogat al sindicat UGT. Diuen els veïns de l'edifici que s'adonaven que en Francisco Caro, l'al·lot assassí, havia arribat a ca seva, perquè posava la ràdio a tota pastilla i no deixava ningú tranquil amb la seva música estrident.

- Una altre cosa que no comprèn la gent és que el pare d'aquest al·lot tingués una escopeta amb els canons retallats; també és possible que el pare tingués l'escopeta en bones condicions i fos el fill el qui, després de robar l'escopeta, tallàs els canons. Tanmateix el pare va fer molt bé denunciant el robatori de l'escopeta tot d'una que va saber dels assassinats.

- Tanmateix, la gent parla en veu baixa d'aquest assumpte. Els mallorquins diuen que els forasters com més lluny millor. Els forasters estan avergonyits i callen.

- Els mallorquins assistim com a espectadors a tots els assassinats que se fan devers s'Arenal, no en som víctimes ni autors, fins ara. Recordem que fa tres o quatre anys, un espanyol i una anglesa varen matar dos gallecs devers can Pastilla; que un conserge de nit espanyol fou assassinat mentre feia feina a un hotel de Can Pastilla; que un empleat de la Telefònica fou mort pels cops de puny d'un karateca a les Mervelles; de l'hotelier Joaquín Vermeulen, no s'ha sabut mai qui fou el seu assassí; però sí sabem que eren forasters la víctima i l'assassí que es barallaren per un ca al carrer de sant Cristòfol l'estiu de fa dos anys, amb el resultat d'un al cementiri i l'altre a la presó.

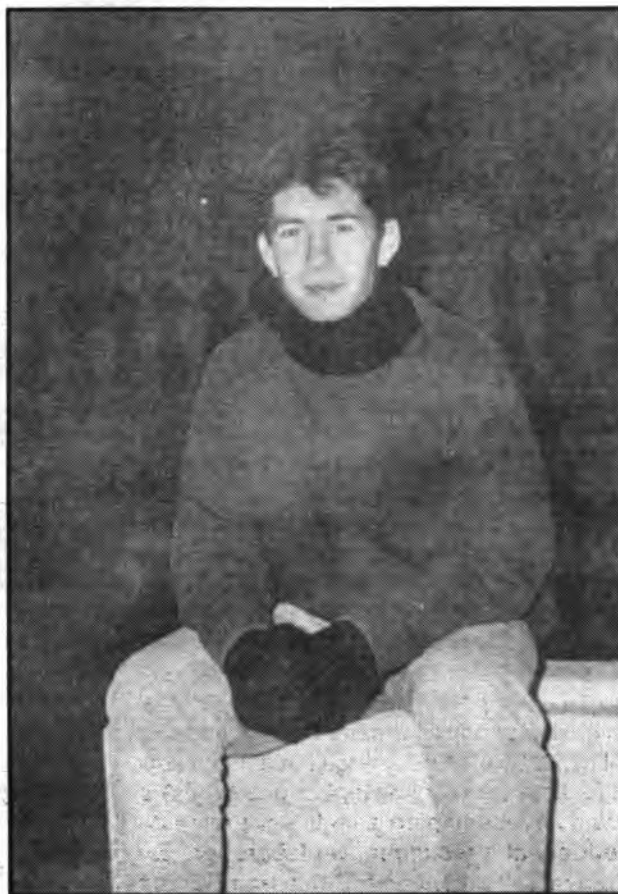
- Els mallorquins de s'Arenal assistim com a espectadors a aquesta degradació humana i social i pensam: "Tanmateix no són com nosaltres".

- De l'assassinat, Nicolás Aparició, antic propietari del restaurant La Bodega, de l'avinguda Nacional, no en podem contar més que alabances. Era un aragonès així com cal, un amic que ens féu costat amb anuncis quan les coses li anaven bé. També ens féu costat quant certs malparits repartiren pamflets xenòfobs amb l'anagrama de S'ARENAL DE MALLORCA ja fa quatre anys. Un aragonès, un amic, que trobarem a faltar. Sentim no poder oferir-vos la seva fotografia.

Rosa Maria Rodríguez, l'hostessa assassinada.

- De na Rosa Maria Rodríguez, no en sabem res. Era d'una família recent instal·lada a s'Arenal. Era una de les moltes hostesses que viuen aquí i fan feina a l'aeroport amb horaris rotatius a vegades de dia i altres de nit. La vegem en el cel.

Francisco Caro, el suposat assassí.

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Redactor en cap: Jaume Sastre i Font. Col·laboradors: Mateu Sastre i Joan, Joan Estades de Montcaire i Bisbal, Climent Garau i Salvà, Tomeu Martí i Florit, Miquel López i Crespí, Miquel Julià i Prohens, Joan Quetgles, Jordi Caldentei, Jaume Tallaferro, Bartomeu Mestre, Encarna Parreño. Depòsit Legal: PM-473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfons 265005-269941. Fax 753518.

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles ll regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

L'esperit republicà

Cap a la Independència (V)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

L'estructura profunda, el nou bastiment. Tenaçment i silenciosa, Catalunya (PP.CC.) ha anat bastint una estructura ferma que serà —és— la bastida de la Independència.

Veiem que l'oligarquia espanyola havia fet una extraordinària concentració de poders a Madrid. Aparentment podria semblar que amb tants de poders ens hauria de tenir més subjugats; i que el gran Madrid esdevindria la potència industrial hegemònica de l'Estat, deixant Barcelona en un modest segon lloc. Així ha succeït en matèria financera: la borsa de Barcelona no arriba ni al 15% de la de Madrid.

Els, els oligarques, se peguen copets de colze, satisfets de veure com el seu joc secret va donant resultats. Però aquestes colles d'oligarques mafiosos erren; caminen totalment encegats; no se'n volen adonar que la seva gran piràmide no s'acomoda a les lleis de la gravetat, o sigui, de l'economia; i que, d'una manera lenta però segura, s'enfonsa.

En veu alta

A cada porc li arriba el seu sant Martí

Tomeu Martí i Florit

Escric aquestes línies el mateix dia que hem sabut que Nelson Mandela serà amb tota seguretat el nou president de Sud-àfrica. Un nom més a afegir a la llista de líders polítics que abans d'arribar al poder han estat perseguits, considerats "terroristes" i fins i tot han patit presó. Però jo no volia parlar de Mandela, sinó de l'ex-director general dels *picoletos* Luis Roldan. Ni que sigui per afegir-me, gustós, al linxament públic (els seus ex-companyans l'han deixat de lladre per amunt) a què s'ha sotmès al personatge en qüestió.

Roldan és l'antitesi de Mandela, Roldan és el representant d'aquest arquetipus de personatge sense cap ideal a la vida més que el lucre personal, una barreja de mercenari i d'un dels personatges més populars entre els nostres veïns, els espanyols: el *pícaro*. Dels que van a la presó després del seu càrrec públic i no abans.

Convé recordar que aquest personatge, Roldan, va ser, ara fa dos anys, l'instigador de la *ratzja* olímpica contra una trentena d'independentistes catalans, quan la Guardia Civil va detenir i torturar una trentena de ciutadans catalans sota l'acusació de "terroristes"; en algun cas se'ls acusava de col·laboració amb banda armada per haver deixat 5.000 pessetes a un presumpte col·laborador de Terra Lliure, o el cas del senyor Bou, que va ser detingut i torturat als seus 70 anys per haver deixat dormir a casa seva la mateixa persona, o el cas d'Oriol Martí, metge i que ni tan sols era independentista (ara lògicament sí que ho és) a qui s'acusava d'haver complert amb la seva feina de curar les ferides al presumpte col·laborador. En definitiva, Roldan, juntament amb Corcuera i Garzon són els responsables d'aquella terrible operació antidemocràtica.

Es queixava l'altre dia el fugitiu Roldan, en una entrevista al diari espanyol *El Mundo*, que ja se l'havia condemnat abans de jutjar-lo i que no se li havia respectat la presumpció d'innocència...

Els independentistes detinguts a començaments de l'estiu del 1992 encara són a la presó i encara no se n'ha jutjat cap.

PD: Aquesta vegada no va per tú, eh Cerdo?

Posaré un exemple aclaridor. Ells, amb els seus grans privilegis legislatius, varen decidir "nacionalitzar" la companyia *Transmediterrània*. Una empresa que era "racionalment" catalana passava a ser "adsurdamment" espanyola. La *Transmediterrània* era d'iniciativa i de capital bàsicament català; s'havia fundat a Barcelona a l'any 1916 per la fusió de sis navilieres. Transportava viatgers catalans; navegava entre ports catalans. Des del 1977, la companyia és seva, l'administren ells, i la seu social és a Madrid. Els capitans, oficials, i la major part de la tripulació no són catalans. Sembla estrany, veritat? Viatgers catalans entre els ports de Ciutat de Mallorca, València, Alacant, Barcelona..., però pel que respecta a llengua catalana a l'interior de les naus té un aire que recorda una caserna de l'exèrcit espanyol. Bé, tot fa com una remor de disciplina militar. I és que la tradició "imperial" és negada pels negocis. És com si un esperit maligne els inspirés de manera que el viatger es sentís incomodat i malatès. (A qui se li acut establir tot un servei de restaurant de 12 a 12.30 de la nit, sinó a un oligarca casernari.)

Al poder oligàrquic li sap greu haver retornar les administracions al seu lloc d'origen. Però, benauradament, les contradiccions els balden, a aquests aristòcrates. Com més empreses i serveis administren, més alt és el dèficit de les grans empreses administrades. La dialèctica entre el Poder de l'oligarquia i les lleis de l'economia de mercat determinen el nostre procés cap a la independència.

Al llarg d'aquest segle, s'ha anat configurant una estructura profunda de les diverses àrees regionals de la nació catalana; una estructura bàsicament econòmica. Aqueixa estructura, d'una manera espontània, sense programació prèvia, ha esdevingut a hores d'ara una construcció consistent, de considerables dimensions, i fermada molt sòlidament a les grans economies d'Europa, sobretot. Cada gran regió catalana ha seguit un camí propi, ha fet la seva particular estructura; però, en aquest temps, resta prou clar que totes elles constitueixen una sola estructura.

De manera esquemàtica, com si fos un enunciat, dic que les relacions econòmiques entre Catalunya i Espanya han anat minvant —qualitativament— des de finals de segle passat. A hores d'ara ja han entrat en una situació de crisi. L'estructura profunda de la

Catalunya independent sembla consolidada. La darrera estratègia de l'oligarquia de convertir Madrid en un gran centre industrial i comercial ha accelerat el procés de separació. Finalment, els oligarques varen trencar un pacte més o menys tàcit segons el qual s'establien uns aranzels que protegien la indústria catalana (bé, del Principat, més pròpiament) i els preus de les matèries primeres que es produïen a les seves grans finques. Per a l'Espanya profunda, un català era un viatjant de comerç. El territori espanyol i les colònies era el mercat bàsic de la producció catalana. La indústria catalana fa temps que va perdre el monopoli del mercat espanyol. Ha de competir dins i fora de l'Estat amb les empreses madrilenyes i, sobretot, amb les estrangeres que li disputen tan durament el mercat.

He recordat allò de l'astúcia de la història de que parlava En Hegel. Paradoxalment, la regió catalana més marginada i més maltractada és la que té més acabada la seva estructura independent d'Espanya. Avui en dia, Mallorca i Eivissa-Formentera (Menorca, no tant decisivament) han desplegat una economia absolutament basada en el sector terciari, al voltant del turisme. Les relacions econòmiques són més intenses amb Alemanya que amb Espanya. I no només pel nombre de turistes o de vols comercials. Aquesta ha estat la gran convergència entre totes les grans regions de la nació. També a la Catalunya continental el turisme ha esdevingut un sector clau de desenvolupament econòmic. Catalunya és avui una de la grans potències turístiques del món.

Les darreres estadístiques indiquen que augmenta el percentatge de de les exportacions de la indústria catalana a fora de l'Estat. En general, queda prou clar que s'intensifiquen els fluxos de comunicació i de relació econòmica entre Catalunya i Europa, i entre Catalunya i altres grans àrees econòmiques, com els Estats Units, l'Orient Mitjà o el Sud-Est asiàtic. L'eix Madrid-Sevilla es reforça i es concentra per que fa temps que l'oligarquia es sent summament incòmoda amb l'Europa de la burgesia. Sap que de cada vegada la seva postura és més feble; que el seu pes econòmic és més lleu. I encara que superés la crisi, el procés d'enconyiment sembla inaturable.

Al moment actual, aquests fluxos són tan intensos que, objectivament, fan que molts de col·lectius econòmics —nacionals i internacionals—, tot i que no tenen intencionalitat política, es fan conscients de la necessitat d'una real autonomia política. En aquest sentit anaven les declaracions d'En Gabriel Feliu —participa d'un bufet de missers, *Consulegis*, especialitzat en inversions estrangeres— que deia: "Mallorca necessita més autonomia fiscal per atreure inversió estrangera". Al proper article haurem de veure quins són els aliats estrangers que, objectivament, fan costat a la independència de Catalunya.

Convent de sant Francesc, 2 i 4
Tlf. 71 44 31
07001 Ciutat de Mallorca

EMPRESARIS!

Si us anunciava a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

Elèctrica

Ceballos

Instal·lacions elèctriques i sanitàries

Carre Lleó XIII, 55 - B. Tlf. 42 88 47.

Mòvil 908638371. 07198 Son Ferriol

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos

Tlf.: 20 73 62 (5 línees)

Fax 20 40 29

07003 Ciutat de Mallorca

Revolta (I)

Miquel Lòpez i Crespi

Estranya i no esperada matinada amb tot de cotxes cremant per carrers i places de ciutat. El meu veïnat, atemorit, em diu que grups d'homes i dones assalten hípers, totes les grans superfícies comercials. Milers de botiguers, en la ruïna per tanta contribució i impostos especials, agitant indestruïbles banderes i estendards, ataquen amb còctels molotov la delegació d'Hisenda. L'home, esfereït per les escenes que ha vist, diu que colles de marginats fan festa a la Plaça Major, enlairant pernells, i, sense que cap policia municipal els digui res, torren, enmig de les avingudes, sobrassades i botifarrons. Malgrat aquestes primeres informacions de primera mà, no acab d'entendre el que s'esdevé a la meua ciutat. Tants d'anys llegint El País, l'Avui de Convergència que predicaven el final de la història, la impossibilitat d'un canvi radical dins les societats desenvolupades d'Occident! S'hauran errat tot els gasetillers a sou del govern? La primera impressió que em sacseja, encara mig adormit, és que hi ha hagut un cop d'estat i la població ha fet barricades amb els cotxes per enfrontar-se a les forces colpistes. Guaitant per la finestra puc distingir altes columnes de fum que pugen cap al cel. Passen camions carregats d'estudiants amb cartells en contra de l'augment de taxes, exigint un ensenyament públic i gratuït. La vaga general revolucionària que mai no s'atreviren a convocar els sindicats? No sé què pensar. Engeg la ràdio per a començar a situar el que realment està succeint. Hi sent veus diferents, desconegudes. A totes les emissores hi ha un girigall de mil dimonis. Reconec l'antic himne de la FAI. També la Internacional. Un improvisat locutor —que diu parlar en nom d'un Comitè de Salut Pública— està dient que s'ha acabat l'esclavatge dels terminis. Parla de la col·lectivització dels habitatges desocupats, de la fi de l'especulació immobiliària. Informa de grans especuladors empresonats. Sent la Balanguera. El discurs radiat em recorda els vells textos de Marat que llegia en temps de la clandestinitat: "Els covards, els oportunistes que xuclen de la mamella de l'estat, tots els sectors parasitaris de la societat, temen, com si fos el dimoni, la revolta popular. S'han passat la vida sencera sermonejant que el poble no podia mudar la situació, que era normal el patiment dels de baix. S'atmoreixen de seguida que veuen uns homes decidits a mudar el destí. Durant segles han predicat calma i conformació. Escriptors, periodistes a sou de qui tenia els doblers, professors de poca empenta i sacerdots de totes les religions ens han dit milions de vegades que l'únic paradís pels oprimits era el cel, si feien bon dat. Ara callen, no piulen en veure córrer la sang dels Capets a la plaça de la Revolució".

La revolta? Ara, quan ja ningú no esperava res? Ja ens havíem acostumat a la "normalitat" de la injustícia. Molts ens conformàvem amb anar a votar

cada quatre anys. Ens havien fet creure que això bastava per a viure en llibertat. Delegar el poder en els polítics professionals. Nosaltres no hi teníem res a fer, amb els pactes i transaccions de les altures. Serà possible el que estic sentint? La televisió retransmet en directe els esdeveniments. Soldats i oficials nerviosos, treballadors i aturats, mestresses de casa indignades per la constatació pujada dels preus, estudiants d'instituts i facultats, han ocupat els estudis. La surrealista escena que estic contemplant em recorda l'ocupació de la tele romana quan enderrocaren el matrimoni Ceausescu. Els mateixos rostres, idèntica atmosfera combativa, la mateixa il·lusió en les cares que surten per la petita pantalla. Una al·lotja, que diu parlar en nom dels aturats, fa una crida a la participació ciutadana blasfemant, exaltada, contra el govern central que ha fet que l'atur arribi als tres milions de persones i que apuja, inhumanament, queviures, la benzina, el col·legis dels al·lots, els impostos de circulació. La noia, talment una milicià reencarnada, acaba dient que "ara és l'hora de l'alliberament final. A baix els terminis! Per una societat més justa, sense inútils aparells que ens hipotequen la vida, aixequem l'asfalt dels carrers i sembrém-hi flors!".

Començ a creure el que estic sentint. Tremolós, vaig fins al canterano a agafar la meua vella bandera roja. L'havia amagada, ben protegida amb bolles de càmbora. No imaginava fos possible tornar-la a enlairar. Feia segles que havien prohibit les banderes revolucionàries a les manifestacions. Ja en el carrer m'adon de com la gent està complint de bon grat les consignes del Comitè de Salut Pública. Espires immenses, negres nuvolades de fum de pneumàtics s'aixequen arreu embrutant les façanes de marbre blanc d'agències de viatges i bancs. Un company de la feina que trob pel carrer, diu que el registre de la propietat també crema. Ningú no podrà tenir més d'un pis! S'ha acabat viure de rendes! Grups de joves cremen llurs motos japoneses. No podien pagar tants terminis! Hi ha una ràbia gens amagada contra la societat de consum. Les octavetes que reparteixen els estudiants informen de la supressió de tota propaganda comercial per ràdio, premsa i televisió. Aturats i estudiants de belles arts aixequen nous monuments a l'indret on hi havia els de les antigues classes dominants. El monument a les germanies ocupa el lloc on s'alçava, fins avui matí, l'estàtua d'Antoni Maura. Davant l'Ajuntament, tothom ajuda a bastir els fonaments de l'etèria figura que a partir d'ara presidirà la plaça. Aquest serà l'indret d'Aurora Picornell, la gran dirigent revolucionària afusellada pels falangistes l'any trenta-set. Els turistes no acaben de creure el que veuen, però continuen fent les seves fotos. Sembla que l'exotisme de la inesperada revolta els sedueix. Podran contar tantes coses en tornar a París o Amsterdam!

Un dia després els diaris continuen publicant enceses proclames. "La revolta s'estén arreu de l'estat. Hem d'estar alertes. Cada ciutadà, cada ciutadana, ha de saber quina és la seva obligació: defensar la riquesa col·lectiva, impedir l'avenç de la quinta columna. S'han de rebutjar les maniobres dels qui demanen una treva amb l'enemic, dels qui volen pactar la continuació de l'opressió consumista. Ben cert que no rebutjam els avenços de la ciència. No volem tornar a l'edat mitjana! Però ara serem nosaltres qui decidirem quan i què volem comprar. El poder està en mans de les assemblees de barri, de fàbrica i de facultat! Tot el poder a les assemblees! Aquesta és la consigna del moment. Queda suprimit l'ofici de polític professional! Amb la revolta triomfant, la gestió dels afers públics no serà mai més una ocupació especialitzada. Qualsevol acord decidit i aprovat en assemblea serà portat

d'immediat a la pràctica pels mateixos implicats.

Ciudadans! Vigilància revolucionària amb qui demana negociacions, pacte per a sortir de la crisi, treva amb els opressors!".

A Madrid encara resisteix l'executiu central parasitari. No ha servit de res la crida a l'ordre i a la calma que ha fet el fantasmal president del govern. Ben al contrari, la seva defensa de l'ordre i la legalitat, les admonicions per a respectar les grans superfícies comercials, la vergonyosa crida a la moral consumista del personal, a la responsabilitat ètica envers els compromisos firmats amb les multinacionals, no han fet més que agreujar la situació. Els decrets del Comitè de Salut Pública se succeeixen l'un rere l'altre. En nom de la Coordinadora General d'Assemblees s'ha signat la llei de supressió dels diners, la prohibició absoluta de bastir més hotels i sales de festa, el repartiment de les esglésies entre les diferents tendències filosòfiques que defensen l'ateisme i l'agnosticisme. És evident que les noves autoritats no volen prohibir el culte i adoració als Déus invisibles o als sants de fusta i pedra, però fomentaran igualment la implantació de qualsevol creença racional que proposin les assemblees de base. Hi ha el projecte de convertir la Seu en una gran observatori astronòmic dotat d'un gran telescopi per a estudiar l'espai. Així mateix, en la catedral hi hauria espai per a un modern museu de la ciència que pugui ser visitat, de forma completament gratuïta, per tothom.

Ara ja no són únicament Ciutat, Sagunt, Vigo, Bilbao, Barcelona o València que resten en mans dels respectius Comitès de Salut Pública. La insurrecció contra el pagament dels terminis i l'absurda societat de consum ja és total per tot l'estat i comença a tenir repercussions internacionals. Ningú no pot aturar l'alegria desfermada de la gent. Ciutat és un carnaval continuat. El poble, lliure per primera vegada en molts segles, crema els grans anuncis comercials de les multinacionals. Munió de petits botiguers que havien hagut de tancar les portes, tornen a obrir i, satisfets per com van les coses —supressió d'impostos i taxes municipals, fi de les declaracions a Hisenda—, ofereixen gratuïtament llurs productes. Els femeters recullen les deixalles vestits d'etiqueta. No queda roba als grans magatzems! Tothom s'ha disfressat per a anar a la feina. Moltes al·lotjes van a la universitat en roba interior de seda. Camions conduïts per voluntaris reparteixen la roba agafada a les casernes. No és estrany, doncs, trobar professors i mestres d'escola vestits de capitans i de generals. Els al·lots fan col·lecció de trofeus militars, empenen els cascos per a abeurar els coloms. Hàbils artesans fan encenedors amb les bombes de mà desmuntades. Es pensa fondre les armes —tancs i canons— per a fer-ne olles i estris de cuina. Les mestresses de casa tenen assegurades paelles i cafeteres per a moltes generacions!

Per altra banda, la gestió feta per part d'una traïdora Coordinadora de Forces Sostenidores de l'Ordre Establert i de la Nostra Permanència a l'OTAN, tampoc no ha pogut fer res contra el poder assembleari del poble autoorganitzat. L'acusació feta per aquesta fantasmal Coordinadora en el sentit que el moviment contra el consumisme era obra d'agents provocadors, només ha servit per a desprestigiar els seus dirigents i separar-los encara més de la ciutadania. Tothom recordava les acusacions fetes en temps de la guerra civil contra el POUM i Andreu Nin, les traïdes i claudicacions de la transició, quan els mateixos que ara criden a la calma i a la rendició ens imposaren la monarquia, l'opressió nacional, la dependència vers els Estats Units, el consum indiscriminat com a norma de conducta.

Stravaganza
boutique

La Rambla, 17 - C ☎ 72 75 23 07003 - PALMA

La plaça de toros d'Inca

Hom ha pogut constatar a través de diversos mitjans de comunicació que la remodelació de la plaça de toros d'Inca ja és un fet. Bona notícia per a tots els sàdics en atur de *corridos*. Així, un ajuntament que presumeix de progressista es rendeix a les exigències de polítics amants d'una mal'anomenada festa i d'empresaris de la tauromàfia.

I és que festa de toros i política mesquina s'han donat sempre la mà, perquè la iniquitat uneix.

Quan actualment es viu una època de crisi, de penúries econòmiques, a Inca es fon el pressupost municipal redreçant la plaça de les tortures per així promocionar la "vergonya nacional".

Segurament qualche escola, centre sanitari, assistència a marginats, instal·lació esportiva o biblioteca requereixen amb més urgència els diners públics que la promoció de la "cultura del circ romà".

No és de rebut l'argument segons el qual la plaça es va construir el 1910. Cal recordar als desmemoriats defensors de la barbàrie que a principis de segle i després, durant la II República, aquest "espectacle" era vist amb mals ulls, i si no hagués estat per la guerra civil probablement hauria desaparegut. Però l'arribada al poder dels reaccionaris animà i promocionà les curses de toros com a símbol de l'espanyolisme i el masclisme. Pareixia que amb la democràcia s'enterraria l'espectacle, però no ha estat així.

Vull recordar també al Sr Angel Garcia que no es pot argumentar que s'utilitzarà la plaça durant un període de dotze anys per celebrar-hi activitats musicals o d'altra casta: això és una mentida podrida i el mateix ajuntament ho sap, perquè per realitzar activitats lúdiques no es necessita una plaça de toros, almenys als països civilitzats.

El que el poble d'Inca sembla no saber és com es gasten llurs impostos i que els empresaris que es dediquen a la tauromàquia no solen perdre diners. Llurs pèrdues es cobreixen per les institucions públiques.

Segurament si l'ajuntament no participàs amb el 33% de les despeses —segons la versió oficial, que al cap i a la fi seran molts més— ni donàs tantes facilitats per realitzar les obres, l'empresari Manolo Leira Martín no s'hauria arriscat a l'aventura.

Quina pena que la ciutat d'Inca sofreixi la metamorfosi de les empreses, és a dir, desapareixen les empreses que donen feina i prestigi a la ciutat i n'apareix una dedicada a la incultura nacional, on uns pocs individus s'emporten els guanys i molts som els qui pagam aquesta barbaritat.

Per això, l'ajuntament d'Inca i la política que duu a terme són els màxims responsables en aquest assumpte, ja que si no donassin de mamar econòmicament amb diners públics el negoci dels toros veuria dràsticament retallat el suport.

Naturalment, es pretén inaugurar la plaça per les festes de sant Abdó. Un país tan catòlic com el nostre no té cap mania a l'hora d'assassinar i torturar els animals en nom de tots els sants, i és que el pintoresquisme, la violència, la crueltat i la mort pareixen associar-se si ningú no ho impedeix.

A Veneçuela es diu que qualcú pateix la "síndrome espanyola" quan s'infringeixen tortures i es fa sofrir gratuïtament als animals únicament per diversió.

Senyors de l'ajuntament, prenguin nota i es desintoxiquin ràpidament. Les futures generacions ho agrairan i la cultura pujarà molts de punts, perquè per divertir-se no és precis torturar. **Gabriel Matheu i Ramonell**, delegat a Balears d'Alternativa per a l'Alliberament Animal (ALA). Apartat de correus 1389-07080. Ciutat de Mallorca

Els empresaris catalans exigim un plebiscit

Com a empresari em reca dir-ho: els catalans hem perdut aquell sentit comercial que tant ens distingeix en d'altres èpoques. Quines són les causes que han provocat la nostra decadència? Poden esser i segurament són diverses, però la principal és la colonització espanyola que patim. Segles de submissió ens han trabucat el cervell fent-nos passar bou per bèstia grossa i, ara, confonem robatori amb comerç. Per què, des de quan Castella va comerciar mai amb Amèrica? Sotmetre un poble per la força de les armes i prendre el seu or a canvi de miralls o de qualsevol altre objecte no és pas comerciar. O és que per ventura el poble dominat està en posició de protestar o exigir què vol a canvi del seu metall preciós?

Que a Catalunya és diferent? Per què? Ens permeten comerciar amb la Península o amb Amèrica per buidar-nos després Hisenda els nostres guanys, amb l'agreujant que els indis eren conscients que lluny de practicar cap mena de comerç, allò que s'esdevenia era un robatori descarat, per això es varen independitzar. En canvi, nosaltres els catalans, ens hem cregut que negociem amb Castella. Més que comerciar, estam fent d'esclaus d'un imperio que utilitza els nostres establiments com a oficines recaptadores d'*Hacienda*. És que no som nosaltres mateixos qui els cobrem l'IVA? Ens paguen per fer-los aquesta feina? D'altra banda, una persona que posseeixi un autèntic sentit del comerç, muntaria un negoci si sabés que seria atracat cada dia? Doncs nosaltres no tan sols ho fem sinó que, a mes, paguem religiosament a l'atracador amb l'agreujant que en coneixem la identitat i el domicili.

Tot plegat, em porta a la conclusió que per negociar ens cal la independència. Un esclau no negocia. Se sotmet a la voluntat de l'amo que el roba a cor que vols. Es comprèn per què als nostres polítics no els surten mai els contes i a nosaltres tampoc? Es veu clar que àdhuc necessitem la independència dels Països Catalans si volem practicar de veritat el comerç? S'entén per què el món de l'empresa i del comerç no pot desvincular-se de la política?

Amb tot, quan parlo de política no em refereixo al fet que haguem de participar en aquest espectacle vergonyant que estem contemplant per part dels senequistes que ostenten el poder. Per aclarir més els termes, em valdré del meu llibre titulat *Contra el senequisme polític* on dic: "Tot i així, no podem oblidar que el fracàs i la claudicació de l'actual generació dirigent catalana estaven cantats. Crescudia entre les urpes del feixisme, no s'ha pogut sostreure als tics totalitaris que ha heretat. Orfena d'una escola de formació catalana i democràtica, a l'últim va arrossegat-se d'una manera vergonyosa amb la finalitat d'aconseguir un petit lloc de comandament dins 'la estructura del estado'. Senequisme? probablement es preguntin. Si volem centrar el tema de manera correcta, ens cal, de bon principi, remuntar-nos per un moment

a l'any 1973. S'iniciava aleshores l'anomenada crisi política del règim tirànic del general Franco. El feixisme pur que assolà Catalunya durant més de tres dècades començava a trontollar en algun dels seus fronts. El fet és que, segons paraules de Carles M. Espinalt, "tothom augurava esdeveniments polítics i procurava prendre posicions sense fer soroll". Els homes més representatius de la clandestinitat són a l'aguait de forma permanent. S'acosta la fi del malson? Han estat tants d'anys de silenci que es deleixen per estar a primera fila. Així, el seu coneixement profund del nostre poble i la seva perspicàcia fan sospitar a Carles M. Espinalt la possible claudicació dels aspirants a polítics que anaven sorgint d'amagatots. Conscient que la batzegada del feixisme havia fet minvar la capacitat política del nostre poble, es decideix a publicar l'assaig *Mite de Sèneca*, el qual ha esdevingut, malauradament una autèntica profecia. Joan Subirats, ens ho descriu de manera encertada i concisa en el seu opuscle *Miratge polític de la Psicoestètica: "A Mita de Sèneca replantejava Carles M. Espinalt la vida cèlebre del filòsof romà, un home que no va tenir escrúpols de patejar-se el prestigi ètic que li conferien molts d'anys d'estar en contra d'un imperi podrit, per acabar acceptant ser el preceptor i conseller de Neró, un tipus nefast que molt aviat esdevindria, amb la complicitat del propi Sèneca, el nou dèspota"*.

Poden doncs, unes persones obsessionades a mantenir les seves poltrones, defensar els nostres interessos? D'aquí que els comerciants i empresaris, que no tenim "amos" que ens paguin un sou cada mes, hem de sortir al pas per acabar amb aquesta política degradada i envilida. Per això jo sóc un dels caps visibles del **Front pel Plebiscit per la Independència de Catalunya** que exigeix als Parlaments dels Països Catalans la convocatòria d'aquest plebiscit. I, entre altres coses, m'impulsa el fet de tenir molt clar que la independència d'un poble no es compra ni es ven i molt menys es regateja. **Santiago Espot**, empresari i deixeble del professor Carles M. Espinalt

EUROphoto

BALEARES S.L.

- * Revelats de fotos en 1 hora
  - * Pòsters i ampliacions
  - * Duratrans
  - * Fotos d'estiu
  - * Fotos de carnet i passaport
  - * Venda de càmeres i accessoris
- C/. Perla 2 i Berlín, 2
07600 s'Arenal de Mallorca
Tlfs. 49 13 04 - 49 13 14. Fax 491317

TENNIS SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Hàndbol
Petanca
Cir. Footing
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Comunicats de Premsa

SOLIDARITAT AMB LES VÍCTIMES DEL SERVEI MILITAR OBLIGATORI.-

Esquerra Republicana de Catalunya, ERC, se solidaritza amb els devuit soldats de la C.O.E. arrestats per haver denunciat maltractaments. Aiximateix, ERC se solidaritza amb en Guillem Morlà, jutjat a hores d'ara per la seva condició de jove insubmís. Un mínim exèrcit europeu conjunt, professionalitzat i estrictament defensiu serà, a parer d'ERC, la dotació militar ideal de l'Europa en què s'emmarcarà la República Federal Catalana.

SOBIRANIA FISCAL.- Esquerra Republicana de Catalunya, ERC s'afegeix a l'exigència de la PIMEM i del sector hotelier d'un règim fiscal adaptat al fet insular de les Balears i Pitiüses i rebutja l'actitud jacobina de l'eix PP-PSOE, contrari a la nostra descolonització fiscal. ERC entén que només la República Federal Catalana, que volem construir, garantirà la plena autonomia fiscal de cada illa, necessària per al nostre desenvolupament econòmic i social.

FORA COLÒNIES PENITENCIÀRIES!.- Esquerra Republicana de Catalunya, ERC, contrària a la utilització de Mallorca com a colònia penitenciària, manifesta la seva oposició a la construcció d'una macropresó a Son Reus ni a cap indret de la nostra illa. Aiximateix, ERC recorda que la presó ja existent ve dotada de prou places per al nombre actual de reclusos de l'estat espanyol nascuts a Mallorca.

ERC-Balears i Pitiüses

libres

Recers de Boira (estudis sobre la transparència), Òscar Aguilera i Mestre. **Vocabulari del Plor,** Tonià i Florit. **LA NAU Mediterrània.** Col·lecció de lectures d'avui

Amb aquests dos títols s'obre la nova col·lecció promoguda pel setmanari **LA NAU** i subtitulada "col·lecció de lectures d'avui", que pretén ser la porta d'entrada a la publicació de llibres per a escriptors novells. **Recers de Boira** el formen deu poemes d'una força lírica impressionant que, a través d'un viatge pels diversos estats d'ànim de l'autor, ens provoquen tot un seguit de sentiments agredolços que no ens permeten restar impassibles davant la lectura dels versos d'Aguilera. **Vocabulari del Plor** és un recull de deu composicions en vers que, per la seva senzillesa i el seu ritme, bé podríem enquadrar en el terme "cançó". Martí ens ofereix un recull de sentiments en forma de cançons que com llà-

grimes van caient una rera l'altra formant, en el seu conjunt, aquest plor en què es converteix el llibre. **Vocabulari del Plor** és el (re)descobrimient amb paraules planeres, però punyents, del llenguatge del plor.

En definitiva, dos llibres plens de lirisme, d'amors i desamors, d'absències, de records i d'enyors... Complementat en ambdós casos pel compromís amb la societat que envolta els autors i que es posa de manifest en les composicions dedicades a Guillem Agulló (jove antiracista i independentista assassinat per una banda feixista) en **Recers de Boira** i les titulades "Adéu, amic" i "Homenatge" en **Vocabulari del Plor**.

Una bona manera d'obrir aquesta "Col·lecció de lectures d'avui" impulsada per **LA NAU Mediterrània** que resta oberta a totes aquelles persones que es vulguin obrir pas en el món de la literatura o simplement vulguin veure els seus escrits publicats

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

Contra el gonellisme i el blaverisme hi ha la unitat de la llengua

Homes i dones del Principat, de les Illes, de les terres de Llevant, de la Franja de Ponent i del Rosselló, dempeus! El front alt, el posat seriós i mirant amb orgull la nostra senyera i l'estel de la sobirania, diguem tots plegats:

Contra l'egoisme del govern de Madrid hi ha l'entesa de tots els catalans i catalanes.

Contra l'escepticisme dels que solament són veïns d'un lloc, hi ha la fe i l'adhesió plena dels que som i ens sentim fills de la nació dels Països Catalans.

Contra l'apatia dels indecisos i dels indiferents, hi ha l'entusiasme dels patriotes de la terra catalana.

Contra la rutina i la monotonia de l'administració colonial i centralista forastera, hi ha l'esperit de treball i d'iniciativa de la nostra gent.

Contra l'individualisme dels que no tenen ni volen tenir família i pàtria, hi ha la germanor dels homes i dones que parlem català.

Contra la demagògia dels mitjans de comunicació forasters, hi ha el seny i la rauxa de la premsa d'opinió nacionalista dels Països Catalans.

Contra la lepra pudenta dels que reneguen de la seva llengua ancestral i de la sang dels seus avantpassats, hi ha l'aprenentatge pulcre i net dels nostres costums, de la nostra història i de la nostra cultura.

Contra el gonellisme de suposats Círcols Culturals Mallorquins i el blaverisme de suposades Reals Acadèmies de la Llengua Valenciana, hi ha la unitat de la llengua de Ramon Llull, de Ramon Muntaner i d'Ausiàs March que també és la unitat de la llengua de mossèn Antoni Ma. Alcover, de Pompeu Fabra i de Manuel Sanchis Guarnier.

L'ex-comissari europeu, Abel Matutes, diu que la CEE prohibeix les campanyes a favor del consum dels productes del país

El fins fa poc comissari de l'Estat espanyol a la Comunitat Econòmica Europea i tal volta proper cap de llista del Partido Popular a les Eleccions Europees del 12 de juny vinent, Abel Matutes, pronuncià dies passats una conferència al Teatre Principal. Matutes, que anava acompanyat del seu correligionari i bon amic Gabriel Canyelles (així ell mateix ho digué, això de "bon amic Gabriel Canyelles") fou presentat, en un mallorquí entre planer i accent abarcelonat, pel representant de la Petita i Mitjana Empresa, que era la que organitzava l'acte. Per cert, que jo pensava que el senyor Matutes era un eivissenc de soca-rel. Doncs, ara tinc els meus dubtes, ja que el presentador l'anomenà, repetides i insistentment vegades, com Abel Matutes Cuan (aquest darrer cognom, l'escric així per imitar la fonètica de la jota castellana que nosaltres no tenim perquè saber correctament). Cada dia hom aprèn coses noves. Jo creia que el nom i llinatges correctes del senyor Matutes eren Abel Matutes Joan o Juan (no ens barallarem per una "o" o una "u"); doncs no, el seu nom i llinatges o cognoms són Abel Matutes Cuan. Tampoc, si tinc d'esser sincer, la cosa no em vingué gaire de nou, puix que el conferenciant —llevat de les protocolàries paraules de "gràcies, senyor president de la Pime" i "molt honorable president de la comunitat autònoma i bon amic Gabriel Canyelles"— parlà en castellà.

L'ex-comissari Abel Matutes Cuan ens contà les excel·lències i meravelles de la Comunitat Econòmica Europea i també del "peligro de los nacionalismos

excluyentes". (Jo, com que sóc un poc ingenu, he pensat que es tractava del nacionalisme de països com Sèrbia o Castella, o vaig errat de camí? També tinc els meus dubtes.)

Acabada la conferència, s'inicià un col·loqui i, pel que comprovarem, la majoria dels allà presents devien esser "forasters" ja que només hi hagué un senyor que tingué la dignitat de formular la seva pregunta en la nostra llengua. (Pregunta que, en honor a la veritat, l'ex-comissari contestà correctament emprant, en aquest cas, la mateixa llengua de l'interlocutor.) Els demés que preguntaven ho feien en castellà.

El primer que encetà la tanda fou una senyora que em consta que, tot no havent nascut a Mallorca, fa molts anys que hi habita i és una acostumada fan d'actes i tertúlies culturals. Aquesta senyora que anomenarem ací com a donya Filomena, preguntà si "la Comunidad Europea autorizaba las campañas tales como *Consumid productos del País*". L'ex-comisari i futur diputat del Partido Popular al Parlament d'Estrasburg, Abel Matutes Cuan, va respondre que: "ésto es una buena pregunta" i que "no, la Comunidad Europea y los gobiernos que la integran tienen prohibido estas campañas de *Consumid productos del país*, aunque yo al estar ahora en España consumo productos españoles".

Cartes al Director

LES MENTIDES DE SAONER I IGNASI RIBAS

Mitjançant aquesta carta voldria expressar la meua sorpresa en constatar els insults que senyors com Antoni Thomàs, Albert Saoner o Ignasi Ribas dediquen —defensant en Carrillo— a tots els homes i dones que no érem del PCE però que lluitàvem per la llibertat, la República —que ells traïren— i el socialisme. És autènticament indignant —i cap demòcrata no ho hauria de consentir— que ens diguin, als antifranquistes, que no érem del seu partit, que (els grups esquerrans) "foren utilitzats, més d'una vegada, per tractar de debilitar des del franquisme sociològic, i de vegades des del franquisme policíac, el Partit Comunista". Tothom sap que amb aquesta mena d'afirmacions el PCE exterminà a la Catalunya de l'any 1937 el POUM i el gran dirigent obrer català Andreu Nin. Considerar "agent de la policia" qui no pensa com jo, no té cap mena de lògica i ningú no es pot creure que Nin aleshores o els revolucionaris mallorquins que no traïrem la lluita per la República, l'autodeterminació i el socialisme ens pagava la Brigada Social. Aquesta és una mentida que cap autèntic antifranquista pot admetre.

M'admira també la confusió política d'aquests fervents defensors de la política claudicant del carrillisme davant el franquisme. En la seva carta contra el company M. López Crespí (UH-28-4-94) comparen Andreu Nin (el dirigent del POUM assassinat d'un tret al clotell per la direcció del PCE a Madrid l'any 1937) amb Dimitrov (un sicari a les ordres de Stalin). És d'ignorant comparar la víctima amb els botxins. Sembla mentida que hagin estudiat història! El mateix podem dir de comparar el gran poeta Vladimir Maiakovski amb Dimitrov. ¿Què tenen a veure un poeta revolucionari que es va haver de suïcidar perseguit per la policia política de Stalin amb Dimitrov? ¿Confusió intencionada? ¿Ignorància històrica?

Volia saludar des d'aquestes pàgines la valenta obra de l'autor pobler que, en un llibre vibrant, ens fa recordar aquella època exultant en la qual la majoria dels que han insultat l'honorat treball de M. López Crespí signaren els anti-obrers Pacte de la Moncloa i enterraren la bandera de la República, per la qual lluitaren i moriren generacions d'homes i dones d'arreu de l'estat. Enlairar la bandera de Franco i portar-nos l'actual corrupció política ha estat tot el que aquests "senyors" han aconseguit traint la lluita popular. Enhorabona pels resultats obtinguts amb la defensa del carrillisme! A. T.

Conferència de Ramon Molina. Fa unes setmanes, al Centre Cultural Font i Roig de Manacor i organitzat per ERC, l'historiador Ramon Molina va fer una conferència sota el suggerent títol **Cap a un nou totalitarisme?** i en la qual va parlar de la nova situació a Europa després de la caiguda del mur de Berlín i de l'esfondrament dels països de l'est.

REPRENDRE EL MOVIMENT DE LLUITA PER LA LLENGUA

Bernat Joan i Marí

Que la llengua constitueix el nostre principal signe d'identitat és una cosa tants cops repetida que sembla com si, ara ja, ens l'haguéssim d'estalviar. És important, però, anar-ho dient, perquè si no es poden perdre de vista, per exemple, les raons de l'atac sistemàtic contra la llengua des de sectors espanyolistes. Tenint en compte que l'ABC, per exemple, es molesta més per la política lingüística de la Generalitat de Catalunya que per cap altra cosa d'aquest país, haurem de convenir en la importàcia que té la llengua.

El català es troba, però, realment en procés de normalització? Pel camí que anam, evidentment, no. Les regles del joc ens són absolutament desfavorables, i això fa que es perdin tot sovint energies inútilment perquè no es despenen en la direcció correcta. S'ha d'incidir amb força en la discussió d'aquestes regles del joc. Cal qüestionar activament una constitució espanyola, fonamentada en principis no democràtics, que estableix el criteri de personalitat per a l'oficialitat de l'espanyol, mentre relega a la mera territorilaitat (i encara parcial) l'oficialitat de les altres llengües (innominades i sense un espai geogràfic definit).

Des de les institucions s'ha criticat la politització de la qüestió lingüística perquè, diuen, crea divisió en un punt on cal concòrdia i on, més o manco, hi ha consens. Com pot ser, però, que havent-hi consens, prop de vint anys després del suposat final de la dictadura franquista, el català estigui encara en una situació tan precària? Que

ens pot indicar que un determinat camí és l'equivocat, si no el temps? Quin indicador extern pot propiciar un viratge en la política lingüística oficial al nostre país?

No n'hi ha més: s'ha de reprendre el moviment de lluita per la llengua i s'ha de polititzar aquesta represa. Més que no catalanitzar el PP i el PSOE, allò que hauríem de fer és moure l'opinió pública per arribar a substituir-los.

I, d'altra banda, considerem necessari retornar a l'activisme social i a intensificar-lo allà on té alguna presència. L'activisme en favor de la llengua catalana sempre ha estat articulad al voltant d'agressions exteriors contra el català. Es tracta, doncs, d'un activisme fortament defensiu. Potser caldria que preguéssim la iniciativa.

OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA I INSUBMISSIÓ

(Redacció) Davant el judici a Guillem Morlà Cuesta pel fet de declarar-se insubmís, les **Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya (JERC)** consideren un deure cívic de totes les persones que aprecien la pau i la convivència donar suport a la valenta actitud del jove mallorquí.

Les JERC com a organització juvenil d'esquerra independentista es declara antimilitarista, contrària als exèrcits d'ocupació espanyol i francès i a l'existència del servei militar obligatori i del servei civil substitutori que se'n deriva, dels exèrcits, del lliure comerç d'armament, de les guerres i de la utilització de la violència indiscriminada o selectiva per resoldre els actuals conflictes ja siguin de tipus social, nacional o internacional.

Així mateix, segons les JERC, la consecució d'un món més just, solidari, lliure i en Pau només s'assolirà si es substitueix la cultura de la violència, i de l'opressió. Cal una nova cultura de la pau basada en la justícia el diàleg i la solidaritat. Les JERC finalment volen recordar que els devuts soldats que, fent ús dels seus drets -com se suposa que se pot fer en un estat democràtic- s'atreuiren a denunciar mals tractaments estan arrestats a la presó militar d'Illetes mentre els seus torturadors se passegen tranquil·lament pels carrers de Palma.

Parlar bé poc costa EL BUF I LA LLEPADA Joan Escanelles i Llinàs

En el sentit més propi, "buf" i "llepada" representen accions de cossos vius. Buf és definit com l'acte de bufar, que consisteix a expel·lir aire per la boca, venent la resistència dels llavis closos. Llepada significa l'acció de llepar, és a dir, de passar la llengua per alguna cosa. En castellà, buf és traduït per soplo, i llepada per lamedura; amb conceptes invariants. També comparteixen significacions figurades: tant "soplo" com buf denoten un espai brevíssim de temps o diferents sons produïts a l'aparell circulatori i al respiratori. Llepada i "lamedura" signifiquen, cadascun, la fregada suau d'un líquid en una superfície. Tot plegat, són vocables equivalents en un idioma i en l'altre. Els respectius usos, en la pràctica, tenen la correcció i la justesa adequades: no hi calen permutes infidels ni cap testimoni lingüístic.

Però buf i llepada signifiquen metafòricament. El diccionari Alcover-Moll, entre les accepcions de bufar, inclou les de **dir coses en secret o dissimuladament** i defineix el bufador com el xerraire que té costum de descobrir secrets o defectes d'altri. Som al terreny reprovable de la delació, que s'ha de proscriure de la conducta humana. Fins i tot el nom és reprensible: bé que censuram els qui bufen a l'orella en mal punt, no són, en català, "soplos" ni "xivatos". No parlem del vituperable "acusica". A part de bufador, hi ha un seguit de vocables sinònims -i poc gratificants a qui en mereix-: heus ací els de **cueta o acusea, de xerrim, d'espieta i de bocafuix**. En tenim per a na Bet i sa mare; no es justifiquen els manlleus.

A l'àmbit del comportament reprensible se situa també la llepada. Un llepa o, si volem, llepó (no és correcte "llepon") és un adulator servil, igual que el **llepacrestes**, el **llepaire** i el **llepaculs o besaculs**. Són individus que corben l'espina de fer contínues reverències, tot rient els **acudits** de l'amo (no els "xistes"), exagerant-ne elogis i tirant-li **floretes** (no "piropos"). Es dediquen, per descomptat, a **dar-li encens**, a rentar-lo amb sabó, a passar-li la mà per l'esquena, a fer-li la bona, l'aleta, moixonies, la gara-gara i la garangola; més no la "pilota" ni la "pelotilla". Entre nosaltres, no hi ha "pelotillers": capricis de la llengua.

Al patró, l'obediència; a l'estimat, la moixonie; i a l'amic, la lleialtat. No hi valen permutes ni trasviaments. En cas contrari, es desvirtuaria l'essència de cada relació, i fallaria l'amistat, l'estimació i el patronatge. Anàlogament, la pervivència d'un idioma és incompatible amb l'assimilació progressiva d'un altre que pretén de substituir-lo. Alerta mosques!

SA PEDRA FOGUERA

Si Al Capone visqués ara i fos espanyol, ben segur que no aniria a la presó. Per molts d'assassinats, extorsions i altres malifetes que haguessin comès els seus subordinats, podria esquivar les conseqüències declarant: **Asumo la responsabilidad**. Felipe González ho fa així i li va bé.

***

Els casos de corrupció dels càrrecs públics són només el final del llarg currículum vomitiu del PSOE. Aquest acabament és greu, però encara va ser més greu el començament: els GAL, que ningú no dubta que són una invenció del govern socialista per transformar en guerra bruta la lluita contra ETA, varen matar impunement ciutadans que no tenien res a veure amb la lluita armada. Curiosament cap partit espanyol no parla dels GAL: matar gent, almenys si la gent és basca, no és tan escandalós com tenir diners negres.

Mirau que us dic: el mateix govern que sacrificarà Mariano Rubio serà qui indultarà els GAL Amedo i Domínguez.

***

I amb esquixos de sang al Ministeri de l'Interior van i guanya en Triay, i perd n'Aguiló, i en Toni Costa controla Eivissa, i que si els renovadors, i que si els crítics... I com si res, la sang.

***

El dia abans del calvari de González, bombes a Barcelona: un mort i molts de ferits.

Quan sembla que s'han de capolar entre ells, sempre hi ha qui mira d'evitar la brega introduint temes on tots estiguin d'acord. Bona feina, la bomba.

***

Devien ser bona gent. Però quan varen guanyar les eleccions no en sabien gaire. I varen recordar que el primer terrorista aeri va ser el govern francès quan va segrestar l'avió on viatjava Ben Bella. I varen recordar com l'amic Hassan II del Marroc va fer anar els seus agents a Suïssa i a París a matar l'opositor general Oufkir. I varen recordar que la policia de mig món tortura els detinguts i s'inventa proves falses. I varen prendre model. I han arribat allà on són ara. I ja tenen allò que volien: un estat de dret. I la sang.

Ja no són bona gent.

MANIFEST DE VALENTIA

Darrerament s'està posant massa de moda l'atac intimidatori, mitjançant covards anònims, a la premsa i persones que manifesten públicament les seves simpaties per una determinada, i molt concreta idea de Nació.

El darrer afectat ha estat un membre de **Joventut Nacionalista de les Illes**, en Jordi Caldentey, que ha demanat que no s'emprenguin actes públics per denunciar el fet. Però de bon segur ens sabrà perdonar aquesta iniciativa. La consideració de que aquests anònims van dirigits contra totes les persones que estan engrescats en la defensa de la nostra identitat històrica, ens legitima a signar aquest manifest.

Totes les persones, institucions i partits polítics que ens adherim a aquest document, declaram públicament, i sense recórrer al subterfugi fàcil de l'anonimat, el nostre suport a totes les formes nobles i civilitzades de defensa de la nostra identitat cultural i nacional.

També volem aprofitar aquesta lamentable oportunitat que ens brinden els irracionals estandarts de l'espanyolisme més ferotge, per condemnar taxativament l'ús de qualsevol forma primitiva i agressiva de defensa ideològica. Ja que l'únic que es pot fer d'aquesta manera és demostrar el poc fonament que aguanta una determinada ideologia.

Igualment recriminam a la Mare Natura la poca generositat que va tenir amb determinades persones a l'hora de repartir capacitat intel·lectual, i han de recórrer a l'instint animal de l'intimidació física quan se senten ferits. Tot i així, els animals anomenats irracionals, al menys amenacen directament i no des de la vergonyosa barrera que implica no identificar-se.

Signen:

**Joventut Nacionalista de les Illes (JNI),
Bloc d'Estudiants Independentistes (BEI),
Associació d'Universitaris de les Illes Balears (AUIB),
Joves d'Esquerra Nacionalista (JEN-PSM),
Joves d'Unió Mallorquina (JUM)
i Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya (JERC).**

Televisions: llibertat de mercat?

El Congrés de Diputats espanyol ha rebutjat la proposta, formulada per Izquierda Unida, que les televisions privades emetin el 50% de la seva programació en català. El PP i el PSOE hi han votat en contra, argumentant que el mercat televisiu ha de ser lliure i que no s'hi ha d'intervenir políticament.

Preciós raonament, aquest. Però posat en boca de l'Estat espanyol, es converteix en un exemple més del seu doble llenguatge: ell és el primer a no fer-ne cas. Vet ací un resum de les manipulacions que ha dut a terme i que ell mateix, ara, diu que no estan bé de fer:

Primera. La llei de televisions autonòmiques, de 1983, **prohibeix** que aquestes emetin fora del territori de cada comunitat. Llei feta a mida, com es pot veure, per a què Televisió de Catalunya no arribi al País Valencià i a les Illes.

Segona. Setembre del 89. Retevisión (llegiu-hi Ministerio de Obras Públicas) atorga a Televisió Valenciana la mateixa freqüència que utilitzen els repetidors de TV3 al País Valencià, instal·lats per iniciativa popular. Amb aquesta maniobra, **s'impedeix** la recepció, volguda pels catalans del sud, de la Televisió de Catalunya. I contravenint, a més a més, l'aleshores recent Directiva de la Comunitat Europea "Televisió sense fronteres", que insta als Estats a facilitar la recepció del màxim nombre de canals, siguin de fora o de dins el seu territori.

Tercera, també del setembre del 89. L'estat concedeix les llicències als canals privats. Es consuma l'aplicació d'una llei que **obliga** a emetre per a un territori superior al de Catalunya (Països Catalans). Aquest condicionament implica que una televisió privada catalana hauria d'invertir, tant si com no, en l'emissió per a territori espanyol, on no s'entén el català. La concessió, d'altra banda, i com consta a les hemeroteques, estigué envoltada de bregues i de negociacions fosques.

Quarta. Novembre del 92. La utilització del satèl·lit Hispasat, pagat amb doblers dels catalans, **es reserva** per a Televisió Espanyola i per a altres canals que emetin per a tot l'Estat (condició que les "autonòmiques", com ja hem dit, tenen prohibida). Televisió de Catalunya, un cop més, fora de joc.

A més a més, Retevisión ha intentat acabar amb la recepció de TV3 i Canal 33 al País Valencià (juny del 92) i a Eivissa i Menorca (març del 93) concedint les seves freqüències a les emissores privades. Les mobilitzacions populars, aquesta vegada, aconseguiren fer desistir el Ministerio.

La política de l'Estat espanyol, per tant, no pot ser més intervencionista, i sempre apunta en la mateixa direcció: hem de rebre moltes emissores, però totes en espanyol. Res d'obrir fronteres, de facilitar la recepció d'emissores d'altres països. No. Només en espanyol. Així és **tele-dirigeix** l'espanyolització de Catalunya. Així és consolida la colonització i el genocidi. Queda clar, un cop més, qui és l'enemic?

El rebuig de fer emetre el 50% en català a les privades estava cantat. L'Estat no farà complir mai allò que no duu a terme ni la pròpia Televisió Espanyola. Al menys, aquesta comèdia ens haurà servit per saber quin és el futur que desitja per a nosaltres Izquierda Unida: els catalans, condemnats a acceptar a ca nostra l'oficialitat d'una llengua forastera, i els espanyols, no. Curiosa interpretació de la igualtat de drets, per part un partit que es diu d'esquerres. En això, tots els espanyols -o gairebé tots- són iguals.

Josep Palou

BOTIGUES AMB PERSONALITAT

Risc a l'aventura

El windsurf, creat a la dècada dels setanta als Estats Units, ja fa anys que és un esport plenament consolidat. Ha adquirit la categoria d'esport olímpic i també es practica com a afició, com veim cada estiu a les nostres platges. A Mallorca, com saben molt bé els windsurfers, es donen unes condicions gairebé idònies per navegar.

Si a la nostra illa hi ha una botiga dedicada al windsurf que mereixi el títol d'emblemàtica, és sense dubte Meam si torn. Aquest nom, suggeridor de reptes mariners i eixelebrats, és avui conegut pràcticament per tothom, sigui entès o no en la matèria. La tenda fou oberta fa quatre anys per dos entusiastes, en Josep Antoni Rey i en Xavier Ossorio, i actualment la dirigeix el primer en solitari.

A Meam si torn es viu plenament l'afició a la vela, una passió que s'encomana amb gran facilitat. El curiós que es deixi caure per la tenda, cercant maneres d'experimentar emocions fortes, té moltes probabilitats de convertir-se en un més dels seus clients fidels i assidus. La tentació és forta, entre altres motius, perquè el windsurf és un esport perfectament assequible: una taula completa es pot adquirir per 99.000 pessetes. Si més envant cercam equips de major volada, els preus poden arribar fins a les 255.000.

Els articles més venuts són, òbviament, les taules i les veles. Una de les característiques més interessants de Meam si torn és que fabrica la seva pròpia línia de taules, que són de cada vegada més sol·licitades. Es construeixen a Ciutat, amb la tecnologia i els materials més avançats. El mètode que fan servir és el del "sandwich" i el prensat al buit.

Les taules Meam si torn cobreixen la gamma de longituds i pesos habituals, que varien sobre tot segons el grau d'experiència del client. A mida que es vol guanyar velocitat, se cerca una taula més lleugera. Per fer-se una idea, passar d'una taula a una altra que pesi un quilògram menys pot suposar una despesa de 50.000 ptes.

El del windsurf és un ram que es mou en gran mesura per l'oferta d'exclusives. A Meam si torn s'hi venen, entre d'altres, taules HyFly, veles Neil Pryde, botavars Pro Limits, i màstils Carbon 60. Tots aquests proveïdors són nordamericans, cosa que revaloritza encara més que poguem disposar d'unes taules genuïnament mallorquines.

A més dels articles i accessoris relacionats amb el windsurf -la roba, per exemple-, també hi podem trobar els patins *in line*, que tant de furor estan causant a S'Arenal. Tal com va succeir a Califòrnia, han estat els propis windsurfers els qui han introduït aquí aquest esport. És l'alternativa per no quedar-se aturats quan el vent no bufa. Els patins són un producte que s'importa principalment d'Itàlia.

Si us sentiu joves i us agraden les ones i el vent, provau a fer una visita a Meam si torn. Però si després hi quedau enganxats per sempre, no em doneu la culpa. El qui avisa no és traïdor.

Josep Palou

Meam si torn
Carrer Balmes, 53
Tel. 20 87 60
Ciutat de Mallorca

CARN CAPOLADA VENTURA RUBÍ, EL LUIS ROLDÁN DE SENCELLES

Jaume Sastre

A hores d'ara, l'ex-director del Banc d'Espanya, Mariano Rubio, i l'ex-síndic de la Borsa de Madrid, Manuel de la Concha, ja han passat per la presó. Tot això mentre l'ex-director general de la Guàrdia Civil, Luis Roldán, està sota ordre de recerca i captura. Com sempre la realitat supera la ficció i hom té la sensació que tot això just acaba de començar i que ens trobam davant la punta de l'iceberg. Es fa difícil calcular fins on arriba la podridura i la corrupció dins partits com el PSOE o el PP que han fet de l'extorsió i del xantatge a les empreses mitjançant el cobrament de comissions il·legals una forma de vida. En qualsevol cas, ningú no discuteix que hi ha molts Luis Roldans que encara van a lloure i que mereixen estar tancats sota set panys dins la presó. Ventura Rubí, per exemple, és un paràsit; és un Luis Roldán en petit que s'inventa mangarrufes de tota casta per viure com les paparres a costa dels doblers del poble de Sencelles. Primer va intentar omplir-se les butxaques especulant amb l'aigua del poble per vendre-la després al seu col·lega d'EMAYA, Arturo Cadenas, el mateix polític corrupte que ha estat cobrant dos sous públics sense tenir la barra de dimitir. Després dins Son Company, finca de la seva propietat, va intentar fer-se d'or ni que sigui a costa de la Beata Sor Francinaina Cirrer, mitjançant la construcció d'un Centre d'Acol·lida de pelegrins, un restaurant per a 300 persones, una Sala de Conferències, una Biblioteca, un Bar, un aparcament pels autocars, una zona verda, etc. Quan això no ha anat bé i l'oposició ha oferit una finca més econòmica per a l'aparcament d'autocars, ja no li ha interessat i no n'ha tornat a parlar pus. Després s'ha tret de la màniga construir dins la seva finca l'institut del Pla per a 1.500 alumnes i un centenar de professors, i també traslladar-hi l'escola d'EGB.

En Barrobró està apurat de tot i ja no sap de quin cap ha de fer estelles. El seu cap de geneta tot lo sant dia cavilla per treure duros com sigui, d'allà on sigui i de la manera que sigui per tapar els forats que se'l mengen viu. La darrera pensada que ha tingut aquest bergant ha estat la de l'institut, jugada que si li surt bé li permetrà triplicar la zona urbanitzable de la seva finca i passar de 5.000 metres urbanitzables a prop de 15.000, i tot això sense seguir els tràmits legals. A base d'embullar li Ventura Rubí crea falses expectatives i així, amb els doblers dels sencellers, obrirà els carrers, els asfaltarà, muntarà la xarxa d'aigües brutes i netes, l'enllumenat, etc. i ja podrà vendre i cobrar els seus solars sense costar-li una pesseta de la seva butxaca. Ja ho he dit, hi ha molts Luis Roldans que van desfermats i a lloure fent-ne de les seves. El dia, però, que es comenci a fer dissabte dins el Govern del Sr. Gabriel Cañellas estic convençut que mitja família de l'honorable i una gran part del seu govern acabarà amb els ossos de pla dins la presó. Per quins motius? Idò per especuladors i per corruptes. El canyellisme, al fons de tot, és una màquina electoral dissenyada per enredar la pagesia i per prendre el pèl a la petita i mitjana empresa mallorquina, que és la columna vertebral de la nostra economia. La llista d'escàndols acumulada per Gabriel Cañellas des de 1983 ençà fa feredat i és interminable: Torcal, Zeus, Bon Sossec, Calvià, afer El Corte Inglés, trànsfugues (Guillem Vidal, Pedro J. Morey, Peralta, Bartomeu Rotger...) etc. etc. Per res del món voldria estar dins la pell d'un capità de xoriços com Felipe González o Gabriel Cañellas, perquè d'aquí a les properes eleccions els espera un autèntic calvari. Ben mirat, però, es mereixen això i molt més!

La tortura és la mili

Bartomeu Mestre

(Darrera part)

ARDOR GUERRERO

La COE, en el conjunt dels estaments militars, tenia els darrers anys del franquisme fama d'una certa anarquia. La instrucció no tenia per objecte "desfilades militars", no es "pelaven" guàrdies, no es feien discursos "patriòtics", no es pujava i baixava bandera, etc. La cosa arribava al punt de fer befa de les forces armades ("vale más un boina verde que toda la infantería") i dels símbols. Un exemple d'aquesta actitud va ser la d'un boina verda que es presentà al brigada metge d'infanteria. Li va dir que tenia agrura, molt intensa, que no li permetia de dormir. El metge li donà sal de fruites o bicarbonat; l'endemà hi va tornar amb la mateixa història, i un dia, i un altre dia, fins que li va dir que no li curava de cap de les maneres perquè la seva era una agrura guerrera. El brigada va tenir més coneixement que el bromista (sentit de l'humor, si més no) i va deixar passar la burla de l'himne d'infanteria: *Ardor guerrero vibra en nuestras voces...*

ELS COMANDAMENTS

N'hi ha que, en sortir del metge, en comptes de dir com els ha tractat diuen "m'ha endevinat" com si la cosa anàs per qüestió d'atzar i no de ciència. De la mateixa manera, he de reconèixer que vaig tenir sort. El capità de la companyia, Hector Joan Moltó, i els tinents, Marí, Mesquida o Moreno, eren militars que, no sé si per vocació o per conveniència, tenien assumit el seu paper professional i, fos per intel·ligència o per instint, tenien consciència clara del caràcter d'efímera autoritat sobre els joves soldats. Cap dels citats faltaren al respecte o sancionaren injustament (almenys no ho vaig veure mai) als soldats. Però no tots varen ser com ells.

Quan ja feia un any que era a la COE, varen comparèixer dos sargentutxos mallatats amb els qui, per la meua condició de caporal de primera, havia de compaginar, per torns, la responsabilitat de ser "suboficial de setmana". Un d'aquests sargents, Tomàs Cuadrillero, feia honor al llinatge. Les gateres que aplegava eren d'escàndol i tant li era repartir galdades als soldats com convertir les classes de teòrica en un circ. Era un desequilibrat psíquic que, més d'una vegada, partia amb la pistola a la cintura a fer copes per Palma (el Bar Ducsa era el lloc preferit. Bravejava de la seva força (i mala llet) i provocava constantment a tothom. Un vespre, a Cabrera, gat com una sopa, va apallissar un soldat, de llinatge Medina, que acabà a l'hospital. L'endemà, a instància d'un dels tinents, vaig declarar el que havia vist... però al sargent no només no li passà absolutament res sinó que s'atreví a amenaçar-me per la meua declaració per la qual cosa li vaig haver d'aturar qualche cosa més que els peus.

LLICENCIAT!

Vaig entrar al servei militar el mes d'abril de 1972. El mes de juny, Jaume Mas i jo arribàrem a la COE. En el curs de la nostra estada s'amplià el temps de servei voluntari que passà de quinze mesos a vint-i-dos, amb un de permís. Així arribàrem al desembre de 1973. La meua darrera experiència militar va ser la de guanyar el concurs de tir de subfusil que es va organitzar amb motiu de la Patrona d'Infanteria. Dia 8 de desembre m'entregaren el diploma que ho certifica i em llicenciaren. Es tancava el parèntesi que, encara ara avui, xapa la vida dels joves en els millors anys de la seva vida estafant tota lògica. Enrera quedaven moltes penalitats. Al davant un desig immens de reincorporar-me a la lluita per la recuperació de les llibertats cíviques. Dues setmanes després de llicenciar-me, al carrer Claudio Coello de Madrid, un atemptat d'execució

impecable, acabà amb la vida del president del govern espanyol, l'almirall Carrero Blanco, màxim defensor de la continuïtat del franquisme.

Després del famós *espíritu del 12 de febrero* (de 1974) d'Arias Navarro començaria la decadència del règim fins arribar al punt àlgid, després de les cinc execucions del setembre de 1975, amb la retirada de l'ambaixada d'Alemanya. Franco, dos mesos després, entrava al Guinness com a únic dictador europeu que moria al llit. En el testament polític advertia que *todo está atado y bien atado*. Per garantir la continuïtat d'Espanya, va llegar la cadira (usurpada a la República) a la dinastia borbònica foragitada l'abril de 1931. La reinstauració monàrquica (la força de les armes contra la raó de les urnes), a més a més, garantia que el cap d'estat fos militar i que l'exèrcit garantís una arbitrària i artificial "unitat de la pàtria" contra el dret a l'autodeterminació. Així és com cal entendre les coses, aprendre d'elles, i posar fil a l'agulla per desfer aviat allò que impedeix ser qui som en un món sense més fronteres que el respecte als Drets de la Persona i als de tots i cada un dels seus Pobles.

I ARA, ON SOM?

Amb motiu d'haver guanyat l'Oscar amb *Belle époque*, el madrileny Fernando Trueba va declarar que havia centrat el film en el personatge d'un desertor però que havia volgut fer un distanciament històric situant l'acció a l'any trenta-ú, just abans de proclamar la República. A continuació, va afegir: *però aquesta setmana he llegit que hi ha maltractaments a l'exèrcit i que s'ampliaria el servei als objectors, per tant he de pensar que el fil és ben actual*. Tan "actual" com el programa d'aquest nom de TV3 que, dia 26 de febrer passat, oferí un reportatge sobre les COE on antics boines verdes ratificaven l'existència de tortures.

Els fets són els fets: arran d'una denúncia de tortura presentada per devuit soldats s'encadenen un raig i roi d'esdeveniments que, sintèticament, es redueixen a:

1. Privació de llibertat dels denunciants en base a dos punts:

a) No haver formulat la denúncia pels conductes reglamentaris, i haver divulgat els fets a la premsa.

b) Haver-la formulat "en grup". Aquest pecat és molt greu segons el sancionador militar que ha oblidat que la milícia tradicional fomenta la companyonia i la solidaritat.

2. Protecció dels hipotètics culpables que s'han vist emparats per uns superiors que s'atreveixen a dubtar de la veracitat de la denúncia atribuint-la a intervencions "externes".

En aquest estat de coses, es demostra que l'exèrcit té pànic a la llibertat d'informació, d'una banda, i que, abans de sancionar els torturadors, criminalitza els torturats perquè la seva valentia a l'hora de denunciar els fets, no sigui un precedent com una bolla de neu. Els qui han llegit la carta del tinent de la COE han de pensar o que la superioritat estava informada i, per tant, és còmplice d'insults als devuit soldats (mentiders, traïdors, Judes, pocavergonyes, covards, venuts, agents pagats, poc homes...) o que va enviar-la pel seu compte a la premsa, amb la qual cosa (en base a les ordenances), hauria d'haver estat sancionat.

El que destaca de la carta del tinent és l'esperit antidemocràtic (els devuit soldats són culpables mentre no demostin la innocència), la caça de bruixes parafeixista (al darrera de la denúncia hi ha una conspiració judeomasònica), la prepotència (amb tot el que els torturadors han fet per ells!), i el maniqueisme (pobres superiors vostres que només us pegaven per amor!).

És ben hora que aquest tinent (acompanyat dels

torturadors i dels encubridors) ocupi el lloc dels devuit soldats i aquests, d'immediat, recuperin la llibertat. En un exèrcit normal els donarien una medalla per haver acabat amb els qui, posats a usar el seu símbol, profanen el bon nom de la milícia, vulneren el respecte a la Persona, i insulten la "boina verda" com a símbol de valentia.

VISCA LA LLIBERTAT!

El desprestigi de les forces armades no és exògen ("agents pagats per l'or de Moscou") és endògen per l'actuació d'alguns dels seus membres i per la desidia, encobriment i protecció dels superiors. Caigui sobre ells la maldició del mal nom de tots els demòcrates. Que consti en acta: mentre no es repari la injustícia he de certificar a dita: Espanya pot militaritzar els civils, però no pot civilitzar els militars!

No es pot esperar res de bo d'una Espanya que mostra, com a estereotip, personatges com Luis Roldán, cap màxim de la guàrdia civil. L'eslògan electoral d'ERC va ser *Madrid ens roba! Cap a la Independència!* No hi ha alternativa. La resta són pegats foradats i solucions de compromís que no ens portaran enlloc. Mentre Roldán i tants i tants d'altres lladres i torturadors espanyols van a lloure, hi ha devuit persones tancades per denunciar fets delictius.

Vaig escriure que no som fetitxista i, per tant, no vaig voler comprar la boina verda. Ara em sap greu perquè, si la tingués, aniria davant del quarter. Però no amb tres dotzenes d'ous portades per un grup de gallines que, per cert, voldria veure com actuarien d'un en un, no. Hi aniria amb la boina verda i, tranquil·lament, li calaria foc perquè, mentre no es repari el bon nom, per a mi i per a qualsevol persona no embrutida èticament, la boina verda serà un símbol de tortura; un sinònim d'injustícia.

He d'acabar encoratjant la ciutadania a mantenir el crit en defensa de la dignitat. Com a exemple fefaent d'aquest crit vull retre el meu tribut d'homenatge i gratitud a *Canamunts i Canavalls*, autors de la modèlica teringa *Vuits i Nous* del diari l'Última Hora de Mallorca. Crec que es tracta d'un dels millors testimonis de solidaritat amb els devuit soldats amb els qui em sent enormement identificat i als qui he dedicat aquests capítols on es confirma la credibilitat (i honorabilitat) de la seva denúncia.

Per a ells, tot el meu suport.

UN APUNT D'ULTIMA HORA

Divendres, dia 6 de maig, vaig acudir al penal d'Iletes (anomenar d'altra manera el que és una presó militar sembla una ironia) acompanyant una delegació de diputats del Parlament del Principat de Catalunya (Jordi Portabella d'ERC, Magda Oranich d'Iniciativa per Catalunya, Carles Campuzano de CiU, i Joan Ignasi Lena del PSC) als quals s'hi afegiren Ramon Orfila, del Partit Socialista de Menorca, i Pere Sampol, del de Mallorca.

Els gelosos soldadets que guardaven l'entrada, només permeteren l'entrada als sis diputats. Les declaracions, amb lleugers accents diferenciats, coincidint en tres punts comuns:

1. Exigència de la llibertat dels devuit soldats.
2. Exigència de depurar les responsabilitats que s'hagin pogut produir de part d'alguns comandaments.
3. Necessitat de procedir a les modificacions legislatives necessàries que emparin la protecció dels qui efectuen denúncies per vulneracions dels Drets Humans.

En el moment de sortir aquest número de *L'Estel* la majoria dels soldats ja hauran acabat la condemna i es podran llicenciar. En restaran cinc que, si no s'hi posa remei, hauran de romandre encara tres mesos més. Que no es preocupin. La mobilització institucional dels diputats és una acció més de les que, indubtablement, s'aniran produint i que, forçat, acabaran amb l'entestada i irracional caparrudesa d'alguns militars dissociats del sentit comú i del sentir popular.

L'acció dels devuit detinguts no haurà estat inútil.

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Antoni Jaume (Sa Tenda). Aquesta gent s'enduu els doblers a fora de Mallorca. Aquests que comanden no ens estimen gens.

Cristina Vaquer (Palau del nadó). Aquesta gent que comanda no ens estima. No els hem de votar més. Jo votaré UM, que mira per nosaltres.

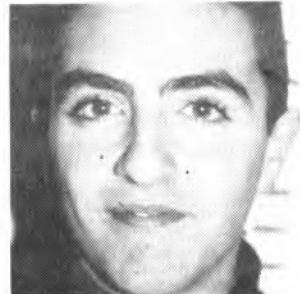
Joan Bennasser (Novecento). Els polítics ens prenen el pèl. Són una màfia que es ven per una propina. S'han carregat el comerç mallorquí. Hem de votar partits mallorquins com UM, que defensa Mallorca. En Jordi Pujol ho té clar, defensa els comerciants catalans i no deixa posar massa grans superfícies. Aviat tots serem catalanistes.

Carme Bordoy (Pavelin). El Govern Balear no estima els comerciants. El senyor Fageda, a un sopar que ens va oferir abans de les eleccions, ens va assegurar que posaria contenciosos a fi d'aturar un parell d'anys l'arribada del Corte Inglés. Als pocs mesos d'esser batle, ja ho havia autoritzat.

Miquel Fuster (Magatzems Fuster). Mataran el comerç tradicional mallorquí. Aquesta gent que comanda a Mallorca està a les ordres de Madrid. Ens hem d'acostumar a votar partits mallorquins si volem comandar a ca nostra.

Eugeni Valentí (Genoveva). Ni en Canyelles ni en Fageda ens estimen. Mallorca és massa petita per a tantes grans superfícies. Hem de votar partits mallorquins que defensen les nostres coses.

En Gori Salom és un dels amos del Restaurant del Sindicat Forà de Ciutat. Fa menús ràpids d'executiu a 850 i 1.200 ptes.

Antònia Frutos (Extravaganza). Ens arruinaran a tots. Aquesta gent del PP no estima gens Mallorca. Hem de votar partits mallorquins com el PSM.

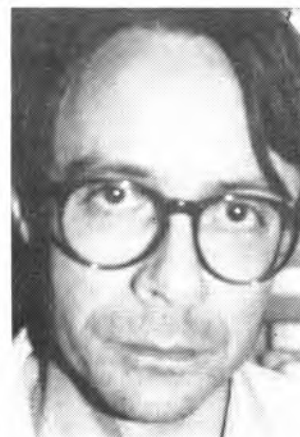
Margalida Garcia (Calandra). És una putada per al comerç mallorquí. Aquesta gent del PP i del PSOE no ens estimen gens. Hem de votar UM i així tndrem el govern al nostre costat.

Bartomeu Moranta (Electrodomèstics). Són empreses de fora que, quan les coses no van bé, tanquen i se'n van. Aquesta gent que comanda a Mallorca va a la seva.

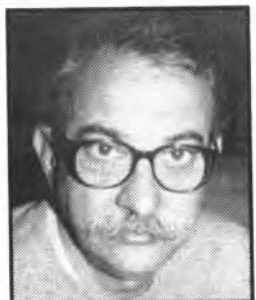
Catalina Miquel (Clips). Aquesta gent que comanda no estima gens la nostra terra. Lleva la feina primer als dependents i llavors als propietaris de les botigues. Hem de votar partits mallorquins que defensin i estimin la nostra terra. Perquè les persones que estimen fan bé.

Gabriel Valcaneres (Ràdio Buades). Això és dolent per al comerciant mallorquí. Aquesta gent del PP no ens estima gaire. Hem de fer un govern mallorquí votant UM i PSM.

Notícies fresques

Julia Pere Rado i Garau

Avui matí he sentit que el ministre, crec, de Relacions amb les Cortes notificava als periodistes radiofònics que, pel proper any i vists els resultats de l'evolució de la crisi, no hi havia impediment per a l'augment dels sous dels funcionaris.

Si un ministre de l'actual gabinet creu que la nova situació de l'Estat pot aguantar que als funcionaris els augmentin un u o un dos per cent del seu sou hem de pensar, i pensar i creure, que realment hem sortit de la UVI crítica; però, creis-me, que si els augments de sou els ens ha de notificar aquest ministre qualche cosa no funciona com cal.

No fou el ministre de Treball o el d'Economia; no, fou el ministre de Relacions amb les Cortes.

"Què passa?", comenta un company de feina, — No vols que te pugim el sou?

No, no, no, no és això; el que no crec adient és que aqueix ministre ens parli de sous; els ministres s'han de limitar a la seva feina i no a la dels altres, perquè així va l'Estat i després és queixen que no tenen temps de repassar els comptes del seu ministeri.

O aquí passa qualche cosa o no ho entenc.

O ha de passar qualche cosa o no ho entenc.

O aquí volen rentar la roba de qualcú o no ho entenc.

O hi ha d'haver eleccions o no ho entenc.

Realment no ho entenc.

O sí.

EL CORRUPTO CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERCIO MALLORQUÍ I AFAVOREIX ALCAMPO

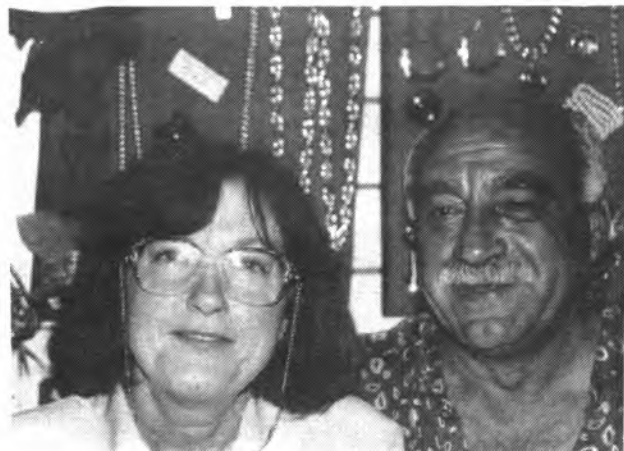
Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la connexió entre el corrupte Cañellas i la gran superfície Alcampo que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar una empresa privada?

D'aquí a les eleccions autonòmiques de 1995, L'Estel de Mallorca publicarà cada número aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

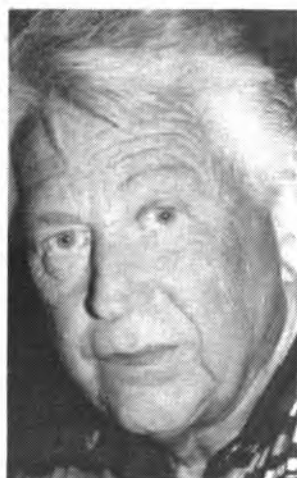

Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. Què n'opinau, d'això?

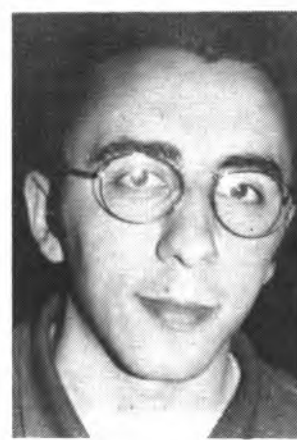
Matrimoni Joan-Vidal (Botiguers). Això és un desastre. Els forasters ens han dominat. El PP no ens arreglarà res d'això. Hem de votar partits mallorquins com UM, PSM o ERC, que són partits mallorquins.

Llorenç Xamena (Botiguers). És molt injust. No hi ha paraules per poder-ho expressar. No hem de votar mai més el PP ni el PSOE. Hem de votar els nostres, que són ERC, PSM i UM.

Magdalena Oliver (Botiguers). Què vol dir això! Vivim a Mallorca. Tothom ve aquí i es fan els amos en dos dies. Hem de votar partits mallorquins que ens defensin.

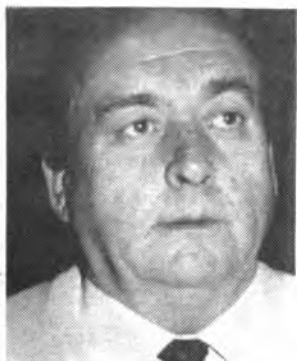
Jaume Garcia (Bugatti). Pareix ésser que els mallorquins no estimem lo nostro. El Govern Balear no estima lo mallorquí i encara els votam.

Caterina Amengual (Botiguera). Vergonya grossa! Als mallorquins ens trepitgen per tot i dins ca nostra. Això ho ha d'arreglar el nostre Govern, i si no ho fa ho arreglaren nosaltres votant partits mallorquins que mirin per nosaltres. A mi, m'agrada el PSM.

Matrimoni Isern-Fiol (Superkatisa). Malament. Els mallorquins no tenim dret a res. Aquesta gent del PSOE i del PP no protegeixen gens la llengua i la cultura mallorquina. Hem de fer un partit nacionalista fort com el que governa a Catalunya, i l'hem de votar tots.

Maria Cirer (Tot Paper). Es diuen *Ràdio Mallorca* i *Diario de Mallorca*, però són ben forasters. Ho hem d'arreglar entre tots votants partits mallorquins com el PSM o UM.

Pere Homar (Estanquer). És injust al cent per cent. El Govern Balear té potestat per arreglar-ho. En Canyelles té l'oportunitat de posar en marxa la Llei de Normalització Lingüística i posar mitjans de comunicació en català.

Agueda Mas (Dolça Palma). És clar que hem de tenir mitjans de comunicació en mallorquí. Hem de votar partits mallorquins, ja que aquesta gent del PP no defensa lo nostro.

Vicenta Huertas (Carola). Molt malament. Jo no som mallorquina, som valenciana però estim Mallorca més que molts de mallorquins; trob que tot ha d'estar en mallorquí. Hem d'ésser com els catalans, que voten partits nacionalistes. Aquest govern del PP no mira pels interessos dels mallorquins.

Josep M. Serra (Art shop). Tant de diaris com d'emissores, n'hi hauria d'haver en mallorquí. Això és feina del Govern Balear, però aquest Govern que depèn de Madrid no ho farà. Hem de votar partits mallorquins si volem tenir-ho així com toca.

Maria Bosch (Gèminis). Els mallorquins ens hem deixat trepitjar massa temps. El Govern Balear no ens ajuda gens. Hem de votar partits mallorquins que ajudin a fer la normalització lingüística.

Antoni Palou (Calçats Mallorca). Això és totalment injust. Els mallorquins encara hi som. Ho arreglarem votant partits mallorquins com UM.

Maria Martínez (Botiguera). N'hi hauria d'haver. A Catalunya ho tenen en català, a Castella ho tenen en castellà i a França ho tenen en francès. Aquí hem de tenir emissores i periòdics en mallorquí.

Sebastià Coll (Don Quijote). Els mallorquins hem de tenir almanco la meitat de mitjans de comunicació en la nostra llengua. El Govern Balear del PP se'n fot, d'aquestes coses. Hem de votar Unió Mallorquina, que estima lo nostro.

José Leiva (Madrid). Jo som castellà, però no estic d'acord en què totes les emissores i diaris estiguin en la meua llengua. L'actual Govern del PP no ho arreglarà. Votarem partits nacionals mallorquins que estimin Mallorca. Però partits que no pactin mai amb partits espanyols.

Maria Jordà (Botiguera). La cosa més normal seria que hi hagués una emissora per als forasters i una per als anglesos i que totes les altres fossin en mallorquí. Per aconseguir-ho hem de votar Unió Mallorquina, un partit que defensa lo nostro.

Sílvia Bour (Botiguera). Hem de tenir diaris i emissores en mallorquí perquè això és Mallorca. Els mallorquins hem d'estimar lo nostro. Jo som francesa, però els meus fills són mallorquins i estim Mallorca.

Pere Perelló (Especier). Això és aberrant. El Govern Balear ha de tirar endavant la Llei de Normalització Lingüística i posar en igualtat de condicions el català i el castellà. Convé que voten el PSM si volem tenir mitjans de comunicació en català.

Ferran Pons (Botiguers). Hi podria haver qualche emissora i qualche diari. No tot ha d'ésser per als forasters. El que tocaria és que la majoria de mitjans de comunicació a Mallorca fossin en català. Hem de votar partits nacionals mallorquins si ho volem tenir en la nostra llengua. El PP i el PSOE no ho faran perquè són partits espanyols.

ELS MIRACLES D'EN JAUME JOAN BOVER!

Les mans que curen
Donam massages
biomagnètics a deportistes
C/. Joan Alcover, 10, entresol
Tif.: 46 44 00. Ciutat de Mallorca

EL BUHO VERDE
Entrada lliure
Si no troba allò que cerca, nosaltres li oferim música, al·lotes i moltes més coses.
Obert des de les 21'30 fins a les 5 de la matinada.
A primera línia de s'Arenal, entre l'Hotel Flamingo i l'Hotel Neptuno.

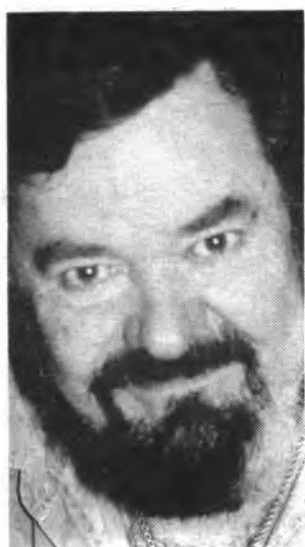
Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. Què n'opinau, d'això?

Catalina Escanelles i Catalina Aranda (Plaça Major). És un tema molt cruu i molt injust. Ho hem d'arreglar els mallorquins votant partits nacionalistes, ja. El PP i el PSOE són partits espanyols que no estimen Mallorca.

Francesca Armengol (Apotecària). És injust i el govern del PP no arreglarà aquesta injustícia. Hem de votar el PSM si volem tenir mitjans de comunicació en català.

Josep Parés (Plaça Major). És injust. Hem de votar partits mallorquins i canviar de govern, ja. A mi, m'agrada el PSM.

Aina Bover (Plaça Major). Primer els mallorquins i llavors els qui vénen de fora. Hem de canviar de govern votants partits mallorquins si volem tenir mitjans de comunicació en la nostra llengua.

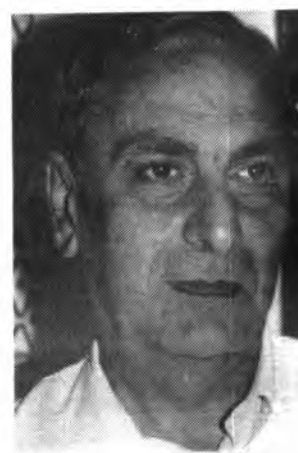
Catalina Costa (Plaça Major). Això no és just. Primer els mallorquins i sempre els mallorquins. Com els mallorquins no hi ha res. Hem de votar partits mallorquins.

Elionor Pomar (Línea Moda). Aquesta gent que comanda no ens estima gaire. Destruïxen el comerç tradicional mallorquí.

Margalida Llabrés (El Mon de la Núvia). Això és un desastre. El PP és una sucursal de Madrid i no estima les nostres coses. Hem de votar Esquerra Republicana de Catalunya. M'agrada n'Angel Colom i na Pilar Rahola.

Andreu Vidal (Carnisser). Això és una injustícia que no té nom! Hem d'esser com els catalans, que defensen ca seva. Hem de votar partits mallorquins que defensin lo nostro, com el PSM.

Josep Aloy (Barber). Això és injust. Hem de potenciar les nostres coses. Hem de votar partits mallorquins que ens estimin.

Raquel Navarro (Forum). És molt injust. Hem de votar partits mallorquins a veure si arreglen aquesta injustícia.

Narain Mirchandani (Plaça Major). Com va dir Buda, s'ha de cercar el difícil terme mitjà. Hi ha d'haver mitjans de comunicació per als mallorquins i per als forasters.

Bartomeu Oliver (Plaça Major). Els qui comanden a Mallorca han de posar mitjans de comunicació en mallorquí. Hem de canviar de govern votant UM.

Jacoba Mayol (Es Refugi). Ens hem de preocupar més de les nostres coses. En Canyelles no ens estima. Hem de votar partits que defensin lo nostro, com UM.

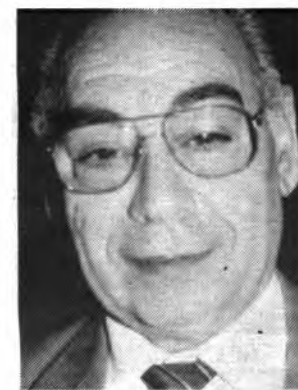

Concepció Gallego (Botiguera). Això no és just. Hem de votar partits mallorquins que defensin Mallorca.

Catalina Pérez (Corseteria). Malament, som mallorquins i Mallorca és l'únic que tenim. Hem de votar partits mallorquins si volem que lo nostro vagi endavant.

Sílvia Amengual (Franchessa). Això és injust. Hem de votar partits mallorquins si ho volem tenir tot en mallorquí.

Gabriel Rabassa (Mi quelangelo). Si volem tenir mitjans de comunicació en mallorquí, hem de votar partits mallorquins.

Pilar Frontera (Lavinia). Hi estic en contra. Això són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora de Mallorca. Aquesta gent del PP hauria de mirar més per nosaltres, que els votam

Adela Vera (Superbarndolero). Per suposat que no està be. Els mallorquins teniu tot el dret a tenir qualche cosa en mallorquí. Hem de votar UM o el PSM, que estimen Mallorca i que potenciaran les coses mallorquines.

Rosa-Maria Masso (Torremar). És una vergonya asquerosa! En dotze anys el Govern Balear no ha estat capaç de posar ni un diari ni una emissora en català. Hem de votar partits mallorquins que estimin lo nostro.

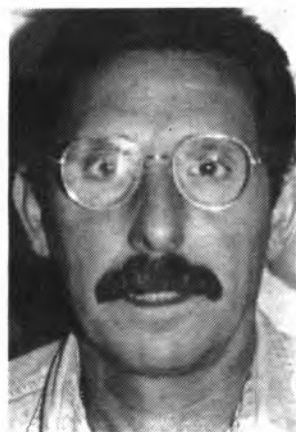
Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. Què n'opinau, d'això?

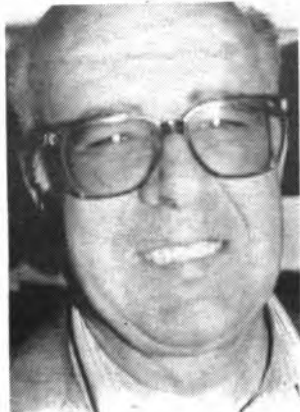
Margalida Tugores (Botiguera). La majoria d'emissores i diaris han d'estar en mallorquí. El Govern Balear ho ha de promocionar. Si votam partits mallorquins com el PSM, ERC, o UM tendrem les coses en mallorquí.

Francesc Balaguer (Botiguera). Hem d'aprendre exemple dels catalans posant emissores i diaris en català. Hem de defensar lo nostre sempre i per sempre. Els qui comanden ho han d'arreglar.

Jaume Mulet (Plaça Major). Els mallorquins tenim tota la culpa perquè votam partits espanyols. Hem de votar partits mallorquins que, se suposa, estimen Mallorca.

Joan Pons (Plaça Major). No hi ha dret, a això! Hem d'esser com els catalans i tenir almanco el 70% de mitjans de comunicació per als mallorquins. Hem de votar partits mallorquins que ho sien de veres. El PP i el PSOE no són partits mallorquins i no miren per nosaltres.

Anna Bertran (Botiguera). Molt malament. Hem de votar partits mallorquins. Hem d'esser com els catalans i votar partits nacionals. El PP i el PSOE són partits espanyolistes que mai defensaran el mallorquí.

Isabel Bauçà (Draperi). Això és cosa del Govern Balear que no té ganes de normalitzar la nostra llengua. Hem de votar UM, que estimen el mallorquí.

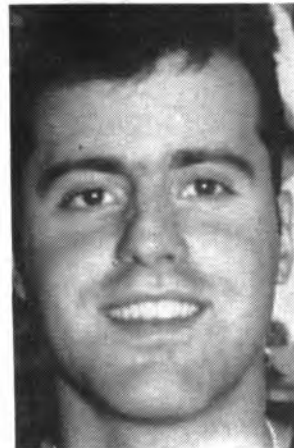
Matrimoni Guasp-Reus (Plaça Major). Això és molt injust per als mallorquins. Les emissores de ràdio han de començar a xerrar en mallorquí ja. Hem de votar partits mallorquins i llavors tot serà en mallorquí.

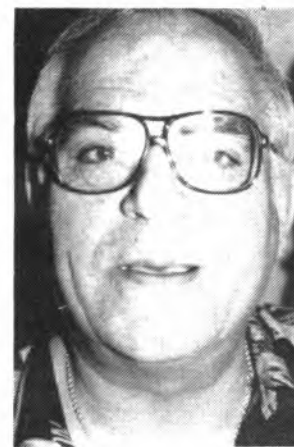
Sebastià Serra (Botiguera). Això és injust. Els mallorquins tenim dret a tenir mitjans de comunicació en la nostra llengua. Hem de votar partits mallorquins com UM, PSM o ERC si volem tenir les coses en mallorquí.

Maria-Dolors Beltran (Botiguera). Això és injust. Almanco la meitat de mitjans de comunicació han d'estar en mallorquí. El Govern Balear ho ha d'arreglar, i si no ho fa votarem partits mallorquins.

David Albertí (Botiguera). Som mallorquins i ens agrada el mallorquí. Hem de votar partits mallorquins com UM o PSM si volem tenir emissores i diaris en mallorquí.

Pau Llabrés (Botiguera). És el disbarat més gros de la història. Si volem posar en marxa la Llei de Normalització Lingüística hem de començar per la ràdio. Hem de votar partits mallorquins que defensin les nostres coses. Aquesta gent del PSOE ha perdut tota la credibilitat.

Francisca Ramon (Marengo). Aquesta gent que comanda a Mallorca no estima els mallorquins. Hem d'esser com els catalans, que voten partits nacionalistes i llavors aconseguen allò que volen. Hem de votar partits mallorquins.

Marina Artigues (Botiguera). Tot això és injust. Ben prest tot serà dels forasters. Hem de votar partits mallorquins si volem tirar endavant.

Miquel Roca (Eldis). Almanco n'hi hauria d'haver una, i si el Govern Balear no la vol posar, haurem de votar partits nacionalistes mallorquins que ho arreglin.

Pepa Vallès (Botiguera). És una putada grossa que ens fan els espanyols. D'aquesta gent del PP, no en podem esperar res de bo. Hem de votar partits mallorquins a veure si ens treuen d'aquesta vergonya.

L'ESTEL
de Mallorca
Telèfon: 265005

Josep-Lluís Forteza (Botiguera). És una situació injusta. Hem de votar partits nacionals, llavors el Govern Balear arreglarà aquesta injustícia.

Catalina Llompart (Plaça Major). Els mallorquins som els qui estam més abandonats pels qui governen. Hem de votar partits mallorquins. Del PP, no en podem esperar res de bo.

Esperança Carrasco (Botiguera). És injust. Els mallorquins tenim dret a tenir coses en mallorquí. Hem d'esser com els catalans i votar partits nacionalistes.

Joan-Carles Sainz (Botiguera). Me sembla fatal. El públic ha d'exigir mitjans de comunicació en català.

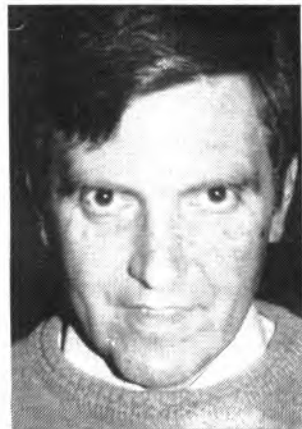
Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. Què n'opinau, d'això?

Francisca i Maciana (Cachet). Estam fins a la coroneta de governs espanyolistes. Hem de votar partits mallorquins, com Esquerra Republicana de Catalunya, que governaran bé la nació dels mallorquins.

Carme Guerrero (Botiguera). Mallorca ja és més dels forasters que nostra. Els mallorquins volem lo nostro, però el Govern Balear no ho vol. Hem de votar partits mallorquins com ERC, PSM i UM si volem tenir mitjans de comunicació en mallorquí.

Antoni Coll (Espardeyer). Jo diria que és injust. Hem de votar partits mallorquins, com UM i PSM, que defensin Mallorca. Aquests que comandan ara són uns poca-vergonyes!

Antònia Riutort (Botiguera). És ben injust! Els mallorquins som com a beneïts i ens deixam trepitjar. Si votam partits mallorquins això es podria arreglar. En Canyelles també és mallorquí i li hem d'exigir que estimi i defensi les nostres arrels.

Guillem Rosselló (Auxiliar d'apotecaria). És injust! Si no tenim emissores, no les podem escoltar. Aquests partits espanyols que ens comanden no arreglaran res d'això. Hem de votar partits mallorquins. Jo som del Barça!

Barbara Pons (Peixatera). Això és injust. Els mallorquins encara hi som! De cada dia ens arraconen més. Hem de votar UM que, recolza lo nostro..

Margalida Joan (Teixits Casals). Els mallorquins tenim el mateix dret o més, per esser nadius d'aquí, a tenir mitjans de comunicació en la nostra llengua. Això s'ha d'arreglar votant partits mallorquins com el PSM o UM.

Cristina Llopis (Modes). Ho trob injust. Aquests que comanden no cuiden la nostra llengua. No hem de votar mai més aquests partits espanyols. Hem de votar partits mallorquins si volem sobreviure com a poble.

Maria-Antònia Thomàs (Botiguera). Molt malament. En Canyelles no arreglarà això. Hem de votar partits mallorquins que defensin les nostres coses.

Miquel Amengual (Teixits Pomar). És ben hora que hi hagi mitjans de comunicació en mallorquí. Aquesta gent que ens governa no defensa Mallorca. Hem de votar partits mallorquins.

Maria de Lluç Bauçà. És intolerable! Hem de votar partits mallorquins i tindre un govern al nostre costat. En Canyelles no té voluntat de posar en marxa la Llei de Normalització Lingüística.

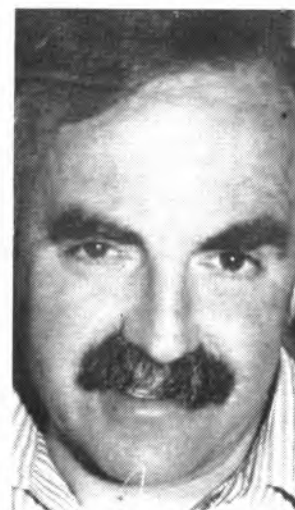
Sebastià Andreu (La Meca). Els mallorquins hem de protestar d'aquesta injustícia. Hem de canviar de govern votant partits mallorquins com el PSM, UM o ERC.

Maria Coll (Gama). Està molt malament. Tantes emissores per als forasters i els mallorquins a ca una puta! Me pareix que en Canyelles no arreglarà aquesta vergonya. Hem de votar partits mallorquins com UM, PSM i ERC si volem tenir qualche cosa en mallorquí.

Marisol Marquès (Florista). Els mallorquins som el darrer mot del Credo. Hem de votar partits mallorquins! Partits que defensin lo nostro!

Gabriel Sabater (Can Buades). Seria ben hora de repartir un poc les coses. Ni tot per a ells ni tot per a nosaltres. Això és cosa del Govern Balear. Si votam partits mallorquins, els mallorquins governarem i tot s'arreglarà.

Joan Santandreu (Es Vedrà). Per poder esser mallorquins i tenir mitjans de comunicació en la nostra llengua, hem de canviar de govern votant partits mallorquins que estimen lo nostro.

Margalida Saez (Nupcial). Totalment injust! Jo confiava en el Govern Balear, però m'ha decebut. Hem de votar partits mallorquins si volem tenir les coses així com toca.

Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. Què n'opinau, d'això?

Catalina Sureda (Pinzells). Això és injust. Els mallorquins som una espècie a protegir.

Dolça i Sandra (Dutxa Fresca). Ens agradaria poder escoltar la ràdio en la nostra llengua. Nosaltres estam en contra dels nacionalismes exacerbats.

Maria Rosselló (Superesport). Hi ha moltes injustícies i aquesta és una més. Aquesta govern que tenim no mira per nosaltres. Hem de votar partits nacionalistes mallorquins si volem tenir emissores i diaris en la nostra llengua.

Magdalena Sanç (Botiguera). Això és injust. Hem d'exigir al Govern d'en Canyelles que posi emissores i diaris en mallorquí.

Gabriel Oliver (Don Jersey). Això, com tot allò que ens ve d'Espanya, és molt injust. La corrupció d'aquesta gent que comanda també és de vergonya pública. Jo només vot partits mallorquins. Sempre!

Antònia Mates (Botiguera). És just i necessari que hi hagi emissores i diaris en la nostra llengua. És cosa del Govern Balear potenciar-ho.

Francisco Franco (Botiguera). Totalment Injust. N'hi ha d'haver la meitat en català i l'altra meitat en castellà. Hem de votar partits mallorquins si volem tenir mitjans de comunicació en la nostra llengua.

Catalina Cerdà (Relotgera). Hem de protestar d'aquest govern que tenim votant partits mallorquins com UM o PSM, que estimen la nostra terra.

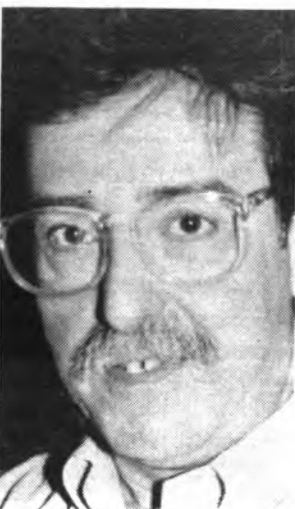
Lluís Miró (Argenter). El més lògic és que hi hagués la majoria de mitjans de comunicació en català a Mallorca. La societat ha d'arreglar aquesta injustícia votant partits mallorquins. El PSM m'agrada.

Gabriel Bennasser (Assistent apotecari). N'hi ha d'haver desset per als mallorquins i una per als forasters. Els diaris també han d'esser en mallorquí. Hem de canviar de govern votant Unió Mallorquina si volem tenir mitjans de comunicació en català.

Miquel Riera (Sabateria). Això no és just! Aquesta partits de Madrid que comanden a Mallorca no arreglaran aquesta injustícia. Hem de votar partits mallorquins que mirin pels nostres interessos.

Antoni Homar (Botiguera). Els anglesos en tenen i nosaltres que ens facem la punyeta. El president Canyelles, que és un mallorquí com nosaltres, ho ha d'arreglar!

Xavier Pallice (Humm). Totalment injust! No hem de votar mai més en Canyelles. En onze anys no ha fet res per compondre aquesta injustícia.

Matrimoni Cirer-Orsinger (Bodega Cirer). És ben injust. Els qui comanden ho han d'arreglar. Hem de votar partits mallorquins si volem tenir les coses en mallorquí.

Antònia Flexas (Botiguera). És injust. N'hi ha d'haver el doble per als mallorquins que per als forasters. Això ho hem d'arreglar votant partits mallorquins com ERC, UM i PSM, que defensen les nostres coses.

Pau Albertí (Forner). És injust. El Govern Balear hi ha de posar remei, però don Canyelles no arreglarà res. Jo sempre vot el PSM, el partit dels mallorquins.

Joan Jaume (Cortiner). Està mal fet. Hauria d'esser a l'inrevés. Hem de votar partits mallorquins com ERC, PSM i UM i no dependre mai més d'aquests partits de Madrid.

RESTAURANT
Es Clàssic

Autèntica cuina
mallorquina
Menjador privat.
Dinars d'empresa
C/. Metge Josep Darder, 21
Tlf.: 24 32 98. Ciutat

RESTAURANT S'HOSTALOT
Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Cami Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

CHINA RESTAURANT
ORIENTAL

C/. Joaquín Verdagué, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

Restaurant
Ca's Carbone

Dimarts
tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

TEXTIL HOGAR HOTEL, S.L.

Suministram a hosteleria
i venem al públic:

Llençols, tavalloles, estovalles,
torcaboques, cortines, tapisseria...

Carrer d'Aragó, 240. Tlf.: 24 62 96.
Fax 249059. 07008 Es Vivero

Bar restaurant
Caldentey

Menjars casolans,
tapes variades
Carrer de
Manacor, 127.
Tlf.: 27 10 59.
Ciutat

La Mejillonera

JUAN Y MIGUEL
Carrer Nanses-Tlf. 490703
Just devora el Club Nàutic
de Can Pastilla

RESTAURANTE
Casa Jacinto

C/. Barranc, 20. Tlf.: 40 18 58. Gènova

BAR CENTRAL
Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tlf.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

BAR - RESTAURANTE
LA BANDEJA

Pollastre a l'ast, frit
mallorquí, albergínies
farcides, llengua amb
tàpares... Menú a 700
ptes.
C/. Terral, 40.
Tlf. 26 87 84. S'Arenal de
Mallorca.

Restaurant
Graella Merendero

Formatges, patés, amanides... Carns al pes.
Des de les 12 del migdia a les 3 de la matinada
C/. de la Garça, 14. Tlf. 26 32 32 - 26 68 05.
Can Pastilla

Bar restaurant
CAN PEP DES PLA

A 80 metres de la carretera
Fàcil aparcament
Avinguda d'Antoni Morel, s/n.
Tlf. 51 13 95

MESON RESTAURANTE
bahia grande

Bodes,
comunions,
banquets.
C/. Admirall
Moreno, s/n.
Tlf. 74 11 91.
Badia.

Restaurant Mesón
Ca na Lina

CUINA MALLORQUINA
E INTERNACIONAL

C/. Amilcar, 14 - Telf: 49 27 64

S'ARENAL DE MALLORCA

RESTAURANTE
sa torre de S'Aigo

ARRÒS BRUT • PORCELLA TORRADA • ESCALDUMS
CARXOFA FARCIDA DE BACALLÀ • ALBERGINIES FARCIDES
PISCINA • MARTES CERRADO
Amistat, 23 • Tel. 52 63 05 • SANT JOAN

Restaurant
Binicomprat

Banquets de negocis, noces i comunions.
Carretera de Manacor, km 21'70. Tlf 12 54 11

L'ESTEL de Mallorca

JOE'S BAR RESTAURANT
Peix fresc. Menú a 750 ptes.
Carrer Terral, 3. Tlf. 26 33 55
S'Arenal de Mallorca

RESTAURANT
SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45 Tlf. 40 23 87 GENOVA

MUSIC BAR LITA

Podeu passar la nit cantant en el
karaoke i ballar al so de la música en
viu d'en Fernando i en Manuel. També
trobareu na Sònia i na Sherley.
Vos esperam a tots a partir de les 9'30
cada vespre
Carrer Virgili, 2. Can Pastilla

**Llet del dia, llet pasteuritzada,
llet amb cacau, suc de taronja.**
**Preu per preu, comprou
productes mallorquins.**
**Demaneu-los a la vostra
botiga o supermercat habitual.**
Hort de Can Sastre.
Tlfs. 26 38 14 - 49 11 51. Fax 491801

A la prestigiosa poetessa Maria Antònia Salvà

El que jo vos vull glosar
vostra noble poetessa
que amb molta delicadesa
sa Pobla va elogiar.

Qui és aquesta poetessa?
Maria Antònia Salvà,
jo molt la vull exaltar
per la seva gentilesa.

Homenatge de tendresa
avui li vull dedicar
per ser digna d'admirar
per la seva gran bellesa.

Aquell goig de sant Antoni
que mai podrem oblidar,
que els poblers solen cantar
del vostre bell patrimoni.

Sa Pobla qualificàreu
de gent noble i de bon cor,
és aquest son gran tresor
que dins la vila deixàreu.

Quan visitàreu sa Pobla
molt vos vàreu alegrar,
per vos vos vull recitar
una bellíssima cobla.

Maria Antònia Salvà,
Natural de Lluçmajor,
fou tan el vostre amor
nostra gent vàreu versar.

Per això tots els poblers
de vós estam encantats
i mai ens hem oblidats,
ens sentim agermanats
amb tots els llucmajorers

Avui, segona diada,
dels mallorquins glosadors,
per tots agermanar-nos
a dins aquesta contrada.

Una diada de pau
de concòrdia i unió,
amb molta d'il·lusió
vejam si la mà vos donam.

Vull donar la *despedida*
vos desig felicitat,
salut i prosperitat
doblers i una llarga vida.

Ara, per més bé acabar,
a tots vos demanaria
cridem fort i amb alegria:
Visca Maria Antònia Salvà!

Guillem Cremat, de sa Pobla

Gran Diada de la Glosa a Lluçmajor

La setmana passada, organitzat per la Associació d'Amics de la Glosa, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Lluçmajor, va tenir lloc la gran Diada de la Glosa a la Ciutat de Lluçmajor. A l'horabaixa, a la Plaça Major va tenir lloc un recital de gloses i el vespre, un bon sopar al restaurant Gran Via amb assistència de quatre regidors de l'ajuntament i molta de gent. A les postres, no hi podia faltar un glosat de picat al que participaren en Pau Ferrer, en Janer de Menosca, en Jaume

Joan i el nostre glosador que és en Climent Garau. Com a la majoria de glosats hi va haver un espontani, en Martorell de Porreres que va donar molta de guerra. Els altres també en donaren i se digueren de tot i molt. En Climent Garau va mirar de posar pau tota la vetlada. Foren patrocinadors de la diada, amés de l'Ajuntament de Lluçmajor, els Comerciants del carrer de sant Miquel, els directius del Tren de Sóller i el senyor Palou, empresari solleric.

N'ANTONIO ALEMANY EIXELEBRAT?

Es Gall 2.V.1994

Ara resulta i no és broma
que el bou parla i ha dit: Muu!
Com si fos el rei de Roma
ens ha enflocat que l'idioma
foraster és "el comú".

I envesteix el bou en pista
i mufa com si fos ver
d'alabances una llista
de la llengua imperialista
al servici del poder.

Nostra llengua dius que és nana...
Dins el teu cap què t'hi bull?
Qualque droga t'entabana,
quan dius que és provinciana
la llengua de Ramon Llull.

I el bou diu, com si fos mestre,
que el castellà és de raó,
quan és un lladre molt destre
que ens entra per la finestra
tant si tu ho vols com si no.

Ens entra i per tot s'afica,
i és com un aire empestat;
i com una tempestat
el nostre idioma ens esmica
i el vol fora de combat.

Si vols ser un fill de puta,
un pestós o un degradat,
tot això a ningú l'immuta;
mes, qui en pròpia porta xuta,
el poble li diu: Mal nat!

Com que escrius amb ploma bruta,
mal no mudis mai de ruta,
jo et diré la veritat:

El castellà vol ser centre
de vassallatges mesquins:
ens fa esclaus i ens gira el ventre
i ens trabuca els intestins...
Cal desterrar a la lluna
l'estranya "llengua comuna",
si volem tard o tot d'una
"Mallorca pels mallorquins".

—Llibres de tots els Països Catalans.
—Llibres infantils i juguetes.
—Llibres de text.
—Discos i casetes.
—Servei de llibres estrangers.

Carrer d'en Rubí, 5. Tel.: 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)

MOLT FRED

Reparacions de rentadores, frigorífics, aire
condicionat, maquinària d'hosteleria...
Carrer de Cannes, 34. Tlfs 74 33 02 - 74 16 74
S'Arenal de Mallorca

**Automòbils
PLA DE NA TESA**

Compra i venda de vehicles
C/ Weyler, 12. Tel. i Fax. 600445
Pla de na Tesa.

DAUS

marcs i motlures
artístiques i d'alumini

C/ Ramon Llull, 16 b
PALMA

Tel. 72 09 36
20 98 22

Restaurant Maracaibo

Tapes i cuina
mallorquina. Menú diari.
C/. Can Pastilla, 57.
Tlf 26 30 17. Can Pastilla

Foldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

L'ESTEL
de Mallorca
Telèfon: 265005

REFORMES D'OBRA

EN GENERAL

Alicatats,
enrajolats, etc.
Manteniments de
comunitats sense
pagar quotes
C/. Moises, 4. Tlf 49 26 78
07007 Es Coll d'en Rabassa

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

Lloc per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Es traspasa la Gelateria-Cafè Tony, al carrer de sant Cristòfol de s'Arenal. Lloguer 53.000 ptes. Tel. 265014.

Llogaria apartament o xalet, temporada d'estiu, vora la mar. Zona tranquil·la entre Cala Santanyí i Cala Llombards. Bon preu. Tel. 653362. Migdies o vespres.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

Venc o canvi solar a la carretera a cas Saboner de Palma Nova per deu milions de pessetes. Tel. 131471.

Venc sobreàtic al carrer Joan Muntaner Bujosa, 45-6, a la zona de la Policlínica. Dues terrasses, estudi i garatge, bona situació. El pots veure de di lluns a divendres de 4 a 7. Deman vuit milions i mig de pessetes.

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Es lloga el restaurant Can Bono, de Felanitx. Tel. 580588.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicantí). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

Venc pis, 140 m², 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m². Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de s'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

Perruqueria Pep Unixex. Carretera de Lluçmajor, 204. Tel. 742825. S'Aranjassà.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

Perruqueria de senyors Paco. Carrer Virgili, 1. Tel. 908-534746. Can Pastilla.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clínica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13. Hora baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De di lluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc vestit de submarinista de cinc mil·límetres d'espessor amb aletes i guants. 45.000 ptes. Tel. 515433.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc els llibres de la col·lecció "Espacio i tiempo" de Fernando Jiménez del Oso sense emprar. Tel. 243742.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Dancing the Dream. Fans de Michael Jackson. Si vols aconseguir material i informació i vols col·laborar en activitats i projectes entorn d'en Michael, demana per na Kati. Tel. 603096-795071.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

Venc Vespa 200, bon estat i preu raonable. Tel. 491372.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

PERSONALS

Administrativa de 30 anys. Cerc amics per a excursions i altres activitats (cinema, prendre un cafè, fer esport, etc). Amistat sana i sincera. Apartat de correus de Palma 1792.

Propietària tenda de comestibles, elevats ingressos, pis, casa rústica. Estic tota sola, ho veig l'alegria de la vida. Vull fer una llar amb un home de fins a 60 anys. Tel. 206979.

Fadrina, estudiant de pediatria, 23 anys, senzilla i molt agradable; el meu cor està tot sol, necessit amor i tendresa, vull trobar l'home que sàpiga donar-me el que deman. Tel. 206979.

Cuiner de 39 anys, fadrí, de bona presència. Vull conèixer al·lota de 25 a 30 anys. Som sincer, no m'importa l'estat civil. Cridau-me al 206979.

Cerc al·lota que sia fan d'en Michael Jackson. Crida'm al telèfon 820816 els vespres i demana per en Miquel.

Estrangera de 59 anys, 182 d'estatura i 73 quilos de pes. Atractiva i dinàmica. Practic l'esport. Cerc senyor alt i bo que tingui cotxe. Tel. 721494.

Home de negocis, 168 d'estatura, 69 quilos. Parl 4 idiomes, m'agradaria tenir relacions serioses amb senyora/senyoreta. Nacionalitat indiferent, que sia seriosa i ordenada. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom: D.N.I.

Cognom: TEL:

ATENCIÓ

—Escriu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PETITS ANUNCIS

enyora 66 anys, separada, un fill, tenc cotxe, sense problemes. Desig conèixer enyor educat i sincer, a qui agradi passejar, conversar. Tel. 710087.

adrieta 29 anys, som incionària. Desig conèixer ome fins als 35 anys, ducat, formal i simpàtic er finalitats serioses. Tel. 21494.

l-lota de 26 anys, alta, mpàtica, de bon veure, alta. Vull conèixer jove bon lot, feiner per a sortir-hi i mb fins formals i seriosos. ridau-me al 710087.

ap de vendes, 26 anys, arrida, fadrina, atractiva i arinyosa. Desig conèixer ve alt, simpàtic, educat, erióis i alegre, per relacions serioses. Tel. 21494.

uncionari, alt càrrec de lúrcia resident a Ciutat de Mallorca. Tenc estudis superiors, cotxe, estalvis, 39 anys i un gran esdevenidor. enyoreta per amistat i asament. Tel. 710087.

uinera, 61 anys, activa, arenc més jove, 159 d'estatura, grasseta, ulls color e la mar. M'agraden les unions entre amics, cerc enyor similar. Tel. 721494.

uncionari alt càrrec, 20.000 mensuals, apartament propi, moto, cotxe, tractiu, elegant. Senyora senyoreta que vulgui asar-se o amistat sincera. rida'm al 710087.

iuda 34 anys, vida acòmodada, esdevenidor reolt. No tenc fills, professió nmillorable, pis i cotxe ropis, negocis a la península. Senyor culte interessat a conèixer-me. Fins matrimonials. Tel. 721494.

adrieta de 20 anys, visc ota sola, som comptable. l'agraden els viatges i els sports. M'agradaria contactar amb jove de 30-32 anys, educat, intel·ligent i morós. Tel. 711494.

Fadrina de 34 anys, sabateria pròpia, molts de doblers, som propietària de finques. Estudis normals. Desig conèixer senyor de bona salut, feiner i formal. Tel. 710087.

Jove de bona casa, amorós i bo, 34 anys, bona salut i molt d'amor per dar-te. Telefona'm si estàs interessada per formar parella. Tel. 710087.

Fadrina de 32 anys, alta, bona presència, estudis, bona feina. Vull conèixer jove fins als 35 anys que sia alt, educat i treballador per a relacions serioses. Tel. 721494.

Cuina de 34 anys, alta, morena, ben garrida. Desig conèixer home d'una quarantena d'anys que sia bo i treballador per formar una llar. Tel. 710087.

Fadrineta, aficionada a la música, estudis universitaris, feina fitxa. Desig conèixer home que sia sincer i responsable, de 38 a 45 anys per a formar parella. Tel. 721494.

Senyora de 48 anys, divorciada, bona situació econòmica, amb estudis. Desig conèixer senyor bo, sincer, formal. Tel. 710087.

Mestre d'escola, 47 anys, fadrina, aspecte juvenil. Estic interessada per conèixer senyor culte i de bon caràcter, m'és igual el seu estat civil. L'interessat pot cridar al 710087.

Empleat de banca de 30 anys. Som fadrí, alt, tenc cotxe i casa. Vull conèixer al-lota amorosa, bona i educada per a relacions serioses. Tel. 721494.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al lot de fins a 45 anys, la resta no importa; som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

N'Aina i na Maria, dues inqueres de 16 anys, volen correspondència amb al-lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrens, 75 Inca.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

Fadrinango de 60 anys, amorós, bona presència, vida resolta. Me trob sol i vull conèixer una senyora de bon cor per a finalitats formals. Tel. 710087.

Divorciada de 30 anys, sense fills, cotxe xalet. La vida és curta com un somni i cal aprofitar-la. Vull conèixer home net, comprensiu i amorós. Tel. 710087.

Puericultora de 32 anys, 175 d'estatura. Som ben atractiva, agradable i imaginativa. Vull conèixer home per amistat i casar-nos. Tel. 721494.

Motos Salom

Jerónimo Pou, 9 ☎ 468136
Tomas Forteza, 24 ☎ 462686

Divorciat amb un fill. Bona posició econòmica i social. Practic karate i altres esports. Tenc pis i xalet a zona turística. Me trob tot sol i el meu fill desitja una mare. Telefona'm al 710087.

Viuda de 58 anys, 184 d'estatura, estic prima, tenc estudis. Vull conèixer senyor de 45/69 anys per a relacions serioses. Tel. 721494.

Divorciada de 40 anys. Natural i veïna de Ciutat de Mallorca. Faig feina a la ràdio, 170 d'estatura i de complexió prima. Tenc pis, estudis i 100.000 ptes al mes. Vull amistat seriosa amb senyor alt, fidel i respectable. Tel. 710087.

Senyor amb negoci propi, atractiu i prim. M'agrada la pintura i l'escultura. Senyora similar que desitgi la meua amistat. Tel. 710087.

PALMA DE MALLORCA

CENTRO MATRIMONIAL

ALEXANDRE ROSSELLÓ, 3-5-4
Tel. (971) 71 00 87

Si estau totsols, veniu i trobareu parella. Gran Prix Master a la qualitat Europea. Tlf.: 72 14 94

Al-lota de 25 anys molt atractiva desitja conèixer fadrí fins als 30 anys que sia feiner i sense vicis. Tel. 721494.

Administratiu de 25 anys, culte i atractiu amb inquietuds artístiques. Vull conèixer al-lota atractiva i que sia alta. Tel. 710087.

Professora fadrina de 40 anys. Morena, alta i prima. Vull conèixer home culte i agradable, sense vicis per a relacions serioses. Tel. 721494.

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

Restaurant Ca Na Lina. Tenim una carta ben assortida i un menú a 800 ptes. C/ Amílcar, 14. Tel. 492764. S'Arenal

Restaurant Soley. Arrossos i menjar italià. C/ Gran i Gral. Consell, 8 (davant el Club Nàutic). Tel. 267025. S'Arenal.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafè, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

L'ESTEL de Mallorca

Telefón: 265005

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paelles, graellades de carn i de peix. Mení a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

Al-lota jove s'ofereix per fer feines al port de Manacor. Tel. 820501.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·lari.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335-Coll d'En Rabassa.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Tallers Vidal. Diessel i gasolina. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048. Es Pil·lari.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

Venc cotxe Renault 5 GTL, M-4623L per 125.000 ptes. Tel. 741388.

ENSENYANCES

Professora d'espanyol s'ofereix per fer classes a acadèmia o per fer classes a particulars. Tel. 721884.

Universitària fa classes de repàs, d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Cursos d'expressió corporal 1994. Grups d'adults els dilluns a les 18 hores. Grups de joves els dimarts a les 18 hores. Carrer Menorca, 6. 5.500 ptes al mes. Tel. 750041-713262.

Estudiant de Filologia catalana fa classes particulars d'EGB i BUP a 500 pessetes l'hora. Tel. 243742.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demanau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer:.....

..... *D.P.* .....

Població:..... Tel.:.....

M'interessa una subscripció:

□ SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc: .....

Direcció: .....

N.º entitat: ..... N.º suc.: .....

Compte n.º: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

Miquel Jaume: «La temporada festiva comença be»

En Miquel Jaume és el director-gerent d'Espectacles Trui, l'empresa amb més artistes i orquestres de Mallorca. El trobam al seu despatx del carrer Font i Monteros, de Ciutat, i li demanam com comença aquesta temporada turística i de festes patronals al poble i ciutats de Mallorca.

— Tenim molts d'artistes, en Xesc Forteza ha tornat a començar les actuacions, en Tomeu Penya pega fort amb el nou disc i en Joan Bibiloni funciona molt bé. La Granja, grup de rock de Mallorca, té molts de contractes arreu de l'Estat espanyol i en Jaume Sureda va amb més força que mai. Ossifar descansarà aquest estiu, descansarà fins a Nadal, que és quan presentaran una nova feina. UC està prou contractat a Catalunya i a les illes.

— Més coses?

— Podria parlar de Regreso, un grup de ciutadans joves i guapos que fan música pop moderna; dels grups de rock català, Tedeum d'Inca; i de les nostres orquestres estel·lars, l'Orquestrina d'Algaida amb nous components i nous temes, l'Orquestra Victoria, que acompanya la cantant Ina Sassi. En Bonet de Sant Pere continua amb les seves melodies, per cert, un dia d'aquests cantarà a la primera cadena de la televisió espanyola, a "Noche de Gala". **Mateu Joan i Florit**

MUNDO NOVIAS

**C/. San Miguel, 20
Tel. (971) 72 60 09
07001 Palma de Mallorca**

MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ

CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 -
SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.

5 • EXCLUSIVA TRUI ESPECTACULOS • EXCLUSIVA TRUI ESPECTACULOS • EXCLUSIVA TRUI

ALGUNES DE LES NOSTRES

Exclusives

Espectáculos
Miguel Jaume

TOMEU PENYA

JAUME SUREDA

UC

UIC

JOAN BIBILONI

**Font i Monteros, 21 baixos. Tlf., oficines, localitzador i contestador
(971) 72 16 74 / 75. Fax (971) 726148. 07003 Ciutat de Mallorca**

1) ESPECTACULOS • EXCLUSIVA TRUI ESPECTACULOS • EXCLUSIVA TRUI ESPECTACULOS •